Vargatid *tillägnas de många träd vars cellulosa använts till papper i detta zine. Vi ber er om ursäkt och hoppas att dessa spalter ändå ligger i linje med ert vildväxande*

När du läst färdigt Vargatid *kan du behålla det, ladda hem det som PDF-fil kopiera det eller skänka det vidare till någon annan. Sprid det bland dem du känner!*

Nu hörs ulvarnas ylande - sovmorgonen är över!

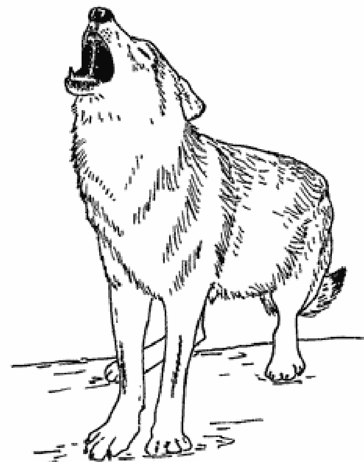
vildvaxande.org/vargatid

Vargatid

Ett zine för en ursprunglig relation till Moder Jord

INNEHÅLL VARGATID Nr. 2

beslut fattat på en balkong vid E4an

sittandes på högsta balkongen
i förortens miljonprogram
tittandes ut över betongen
och motorvägens avgasdamm

jag ser kommers och shoppingcenter
människor utan känsla och själ
reducerade till konsumenter
och producentens lyckliga träl

jag betraktar bilarnas flöde
deras aldrig sinande ström
är detta människans öde
eller bara en ond mardröm?

men flyttar jag blicken bara några grader
ser jag saker som många har förträngt
där ser jag mellan höghusens fasader
ett litet berg man ännu inte sprängt

och längre bort en liten sjö
bakom den en massa träd
det är en helt annan miljö
ja en annorlunda värld

så vacker och fylld av ro
dit vill jag ta mig ut
där vill jag mycket hellre bo
så jag fattar mitt beslut

att lämna denna ruljans
för längtan som i mig klia
kanske möts vi någonstans
på en stig uti det fria

av Nattsmyg

Vad är Vargatid

och Det Vildväxande Kollektivet?

Vargatid, zinet du håller i din hand eller läser på webben är ett knippe texter som vill lyfta fram en mängd olika perspektiv som har det gemensamt att de rymmer en vildväxande ambition och ett återanknytande till Moder Jord.

Namnet kommer av ett begrepp som används i den äldre Eddan, en välkänd fornnordiskt textsamling och åsyftar det skymningsläge som råder inför världens sammanbrott, Ragnarök. Inför kollapsen lever man i dystra och svåra tider, men samtidigt tider som bär på frön till världen bortom; en dystopisk-pessimistisk situation som också visar på positiva möjligheter och vår tid är en märklig paradox som både rymmer en oerhört våldsam globalitär konsumistisk masskultur som tar död på det mesta som kommer i dess väg, men den rymmer också fler och fler tecken på motstånd och tecken på insikter som bara för tiotals år sedan var ovanliga. Något håller på att hända, vi kan alla känna det.

Vargatid, som namn, visar också på den återförvildande process vi alla måste genomgå för att kunna bli oss själva bortom de artificiella lager av kontroll, tämjande och civilisering som vi bär på som ett ok kring våra nackar. Ordet varg är visserligen ett negativt uttryck i de nordiska språken och åsyftar något skurkaktigt och skumt, en niding helt enkelt och begreppet bär på det hat och den skräck som den civiliserade världen känt inför ett av de djur som mer än något annat påminner om naturens egen vildhet, och stundtals varit en av människans få konkurrenter. Det riktiga och neutrala namnet för djuret i fråga är ulv, och i denna tid av civiliserade vargar kommer de vilda ulvarna komma tillbaka. Kanske skulle vi kalla zinet Ulvatid? Vi får se, den dagen kanske kommer då det namnet passar bättre.

Även om vi inte har ett fastslaget program, några oantastliga dogmer, givna lösningar att presentera, en färdigutarbetad ideologi, utan tvärtom hyllar mångfald, tvetydigheter, sprickor, ambivalens, så kan vi ändå sammanfatta Vargatids färdriktning och ambition i begreppet vildväxande. Vi vill växa vilt, växa vilda, återanknyta till den kärna av vild äkthet vi alla bär på.

Vi vill betona att det här inte är ett politiskt zine, utan den politiska sfären är bara en liten del av det som intresserar oss och kan egentligen inte särskiljas från allt annat, lika lite som det själsligt-andliga kan sägas göra det.

Vargatid kommer att ta upp civilisationskritik, ursprungligt föräldraskap, texter om kost och hälsa, självläkande andlighet, forntida och urfolkliga tekniker, läkeväxter och folklig botekonst, tankar om kultur, religion, historia, arkeologi och radikalantropologi och mycket annat. I nästa nummer kommer bok- och filmrecensioner.

Utgivningstakten blir oregelbunden, men kanske kan vi tillsammans lyckas ge ut 1-2 nummer per år. Artikelförfattarna ansvar själva för innehållet i sina artiklar, recensioner och annat. Manusstopp för nästkommande nummer lägger vi upp på kollektivets hemsida och fimbulvinter.blogsome.com och ni som läsare är varmt välkomna att bidra med texter, dikter, teckningar eller annat. Vi kan inte garantera att det kommer in, men knyter de an till den röda (gröna!) tråden som löper igenom zinet har så är chansen givetvis stor.

mailadress vargatid@hushmail.com
hemsida vildvaxande.org/vargatid

Välkomna ombord på en av skinnkajakerna som paddlar bort från Titanic på väg mot sitt isberg.

Vildväxande hälsningar från kollektivet!

Vad är anarko-primitivism?

En liten introduktion för den vetgirige

Anarko-primitivism är en livshållning och vägriktning som syftar till att i teori och praktik visa på det ohållbara i den ca 10 000-åriga process som kallas civilisation och samtidigt lära oss att leva i samklang med den övriga naturen. Den inspireras av en mängd olika håll: anarkism, radikalantropologi, urfolks liv och synsätt, feministisk kritik av patriarkatet, överlevnadstekniker och utomhusliv, ursprunglig kost och föräldraskap, evolutionsbiologi och arkeologi. Här kan du givetvis lägga dina egna och personliga pusselbitar eller kanske ta bort några. Anarko-primitivism är framförallt en hållning som levererar vår planets *mest radikala* kulturkritik och förbereder den kommande motståndsrörelsen för det som komma skall. Vi är de som tagit det röda pillret och nu förbereder oss för kamp mot teknosfärens skräckvälde. Vi är de som vågar ta upp kampen - med alla tillgängliga medel - som andra har undlåtit och gömmer oss inte bakom passivitet och pacifism.

Primitivism: innebär att vi söker det primära, det primordiala, det ursprungliga. Det är inte liktydigt med att drömma sig tillbaka till svunnen tid utan att inse att det finns fungerande evolutionsbiologiskt anpassade sätt att leva sina liv i samklang med andra arter, växter och annat på jorden. Däremot kan gångna epoker – främst den så kallade för-historien och jägarsamlarfolk – inspirera oss till att hitta tillbaka till ett fysiskt och psykiskt välmående i ekologisk balans.

Anarko: innebär att denna process alltid strävar efter *största möjliga frihet*. Under 95% av människan existens levde vi i frihet och just frihet är vår rättmätiga men förlorade arvedel. Primitivism enbart kan som begrepp också användas av andra och behöver inte nödvändigtvis innebära den frihetlighet som anarko-primitivismen tar för självklar, därför är det viktigt att lägga till det prefixet.

Är det en ideologi?

Anarko-primitivism kanske kan ses som det, men bör inte göra det. Vi håller inga heliga dogmer högt utan ser att anarko-primitivism är dynamisk, anpassningsbar och revideras så att den ständigt kan vara ett verktyg i *jordens befrielsekamp*. Vi är varken höger eller vänster, men kan sägas stå nära en post-vänsteristisk anarkism. Ideologier, politiska tankesystem, filosofier, religioner har förött mer än de läkt mellanmänskliga sammanhang och i det avseendet är anarko-primitivism så långt från konstruerad ideologi och högervänsterpolitik vi kan komma. Vi är *anti-ideologiska och anti-politiska*. Vad vi däremot är, är passionerat realistiska kvinnor och män som älskar vår jord.

Hur blir man anarko-primitivist?

Genom att bejaka din egen inneboende okuvade frihetstörstande kamplusta och se dig som en del av den spirande motståndsrörelsen, bejaka din kärlek till jorden och din avsky inför civilisationen, ja då är du *redan* på den anarko-primitivistiska stigen. Du behöver inte läsa X antal böcker med fotnötter, kunna göra upp eld med bågdrill eller läsa *Vargatid* en gång i veckan. Du behöver heller inte kalla dig något annat än en människa som vill ta sitt ursprung på allvar.

När uppstod denna rörelse?

Beror på hur man definierar den. Kanske uppstod den med ett antal grönanarkistiska författare de senaste decennierna eller kanske är den en nutida omformulering av det motstånd som urfolk och andra alltid fört mot den 10 000-åriga dödsmaskinen. Kanske kan det ses som en förlängning av en intensiv kärlek till Landet, Platsen, Jorden och Biosfären. Kanske uppstår den i dig som läser detta just nu. Det viktigaste är inte vad man kallar det eller när det uppstår utan att den tusenfaldiga kampen förs – med eldig passion och slagkraft.

Finns den i Sverige?

Ja. Allt fler låter sig inspireras av anarko-primitivism, och flera små anarko-primitivistiska vängrupper växer fram här och var i Sverige.

Är anarko-primitivism en undergren av anarkism?

Så kan man se det om man vill, men ofta hävdar vi anarko-primitivister att anarkism – eller snarare anarki – är *en av många inspirationskällor*. Det finns de anarko-primitivister som ser sig som anarkister rätt och slätt och det finns andra som alls inte vill kalla sig anarkister men ändå erkänner det som en av många byggstenar för sin anarko-primitivism. Många ser också anarko-primitivism som en naturlig fortsättning på den anarkistiska frihetskampen. Andra anser att primitivism inte har något som helst att göra med anarkism.

Hoppas anarko-primitivister på att 95% av alla människor ska utrotas?

Nej. Det som händer händer, och civilisationen dödar redan folk och andra arter mer brutalt än någonsin. Antagligen kommer en hel del arter att decimeras rejält vid en kollaps (- en kollaps som redan har börjat -) däribland människan. Men visst kan vi

säga att jordens ekologiska bärkapacitet egentligen inte tillåter fler människor än de som fanns här innan civilisationen (och hur många det var, därom tvista de lärde och de olärde) och kanske kommer det i framtiden också finnas betydligt färre människor än idag. Men att påstå det är *inte* synonymt med att förespråka utrotning. Är det något vi är, så är det de som kämpar *mot utrotning av arter och växter*. Den enda utrotning vi förespråkar är att utrota, underminera, bekämpa och förstöra det som förstör (för) oss – det vill säga civilisationen. Vi behöver aktivt bli färre människor på jorden om vi vill överleva i framtiden.

Några tips på hur man lär känna anarko-primitivism?
Lär känna dig själv och vad du är innerst inne, så kommer allt annat av sig självt. Kanske kan även *Vargatid* ge dig en och annan ledtråd. Det är inte viktigt att kalla sig anarko-primitivist men det är viktigt att *kämpa för sin frihet* inspirerad av vårt primordiala *ursprungliga leverne*.

För förstörandet av civilisationen och för återanknytningen till Livet!
Tillbaka till framtiden! ★

frihetslängtan

tänk att få bli
så ledig och fri
att man glömmer bort
det namn som man fått

tänk att erfara
hur det är att vara
en fri individ
utan oro och strid

att bara få vara
den där som man är
slippa grubbla och tänka
närvaron inskränka

ett liv utan tid
där nuet tar vid
med känslor direkta
upplevelser äkta

liksom essensen
utav existensen

Den domesticerade känslan | *av En liten trädande*

En typisk bild av en västerländsk civiliserad person är en varelse som är lika långt från sin egentliga natur som hans betongifierade omgivning är från sin. Han har tappat kontakten med sin innersta vilja och sina egentliga känslor precis som med sin omgivning. Han är avstängd, distanserad, ouppmärksam och omedveten, både inåt och utåt. Han har tappat sin medfödda förmåga att kommunicera intuitivt eller att agera utifrån instinkt och känsla.

Han kan inte höra de små rösterna från djuren, växterna och jorden själv, lika lite som de äkta men subtila budskapen från människorna omkring sig eller från sitt eget inre.

Han är istället helt utlämnad åt ord, tankar, regler och moralistiska ideal. Ideal som i vår kultur ofta exkluderar inte bara moder jords behov och värde utan även värdet eller ens existensen av individens eget innersta otämjda själv. Istället för känsla så verkar ord, tankar och regler vara själva grunder för många av civilisationens system.

Den yta som den civiliserade personen visar upp och själv tror på är inte han själv utan en spelad roll. En tänkande men känslolös karaktär. En välanpassad, domesticerad och tämjd rollfigur i det eviga lajv som den civiliserade tillvaron utgör.

Den domesticerade känslan

Grundpremissen i denna text är att när vi föds finns djupt inom oss alla ett tryggt, kärleksfullt, ärligt, givmilt och välförankrat själv som vet vad vi behöver och som kan se sanning, smärta och glädje i ögonen, stå upp för sig själv, sina behov, relationer och sin omgivning. Genom kränkningar i form av traumatiska upplevelser i barndomen och sedan fortsatta kränkningar i ungdomsåren och vidare i vuxenlivet, så har vi tyvärr förlorat kontakten med denna kärna av ett äkta autentiskt själv. Denna process, att förlora kontakten med de inre känslomässiga önskningarna och behoven är enligt mig en av grundstenarna som civilisationskulturens förtryck av naturen, djuren och människan vilar på. Med denna text hoppas jag kunna belysa både hur denna känslomässiga domesticeringsprocess går till, vilka psykologiska skador den skapar, hur dessa skador påverkar våra liv och relationer och hur dessa skador är grundläggande i upprätthållande av civilisationens fungerande och förtryckande. Jag ska också visa på olika möjligheter till att läka dessa skador och varför det är så viktigt att vi lägger tid och energi på det arbetet.

Idag finns det flera olika psykologiska teorier som alla på olika sätt belyser hur denna känslans domesticeringsprocess kan tänkas gå till. Det är inte alla av dessa teorier som använder begreppet domesticering eller har ett civilisationskritiskt perspektiv, men det som de kommer fram till visar ofta (om än oavsiktligt) på sidor av känslans domesticerings, hur den fungerar och vad för konsekvenser den får.

En annan viktig grundtanke i denna text är att vi som människor inte kan dölja våra inre känslor, även om vi inte själva medvetet känner dem. "Det sociala leendet" fungerar inte i längden och kommer alltid skapa en distans både inom oss själva och till andra. Detta får stora konsekvenser eftersom att vara förankrad i sina känslor när man agerar är enda sättet att vara autentisk som person och således vara äkta med sina medmänniskor och sin omgivning. Även detta äkta varande är något som vi genom känslans domesticering har förlorat i våran kultur.

Kapitulering och andra psykiska försvar

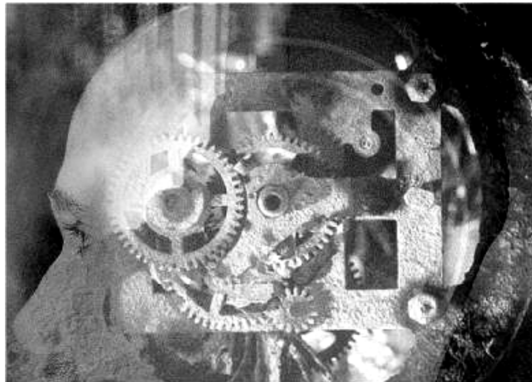
Den enligt mig intressantaste, viktigaste och mest genomgripande teorin som har vikt för känslans domesticering har den svenska humanetologen Tomas Ljungberg presenterat i sin bok "Människan, kulturen och evolutionen". Det är en teori om hur människans psyke har utrustats med en skyddsfunktion som han kallar för kapitulation. Kapitulationsprocessen fungerar lite förenklat ungefär som stockholmssyndromet; när man befinner sig i en tillräckligt hotfull och hopplös situation så kan psyket omedvetet välja att ge upp personens egna egentliga vilja för att på så sätt öka sina överlevnadschanser i situationen. Samtidigt som man förtränger och stoppar undan sina egentliga känslor och sin egentliga vilja så lurar man sig själv att man gillar sin förtryckare, eller vill det man tvingas till. Det är en viktig skillnad mellan att kapitulera och att medvetet men motvilligt lyda en överhet, för i och med kapituleringen har man gett upp så pass att man inte längre själv vet att man egentligen ville något helt annat. Omedvetet har man lurat sig själv så väl, att man själv tror på det. Kapitulerat.

Ljungberg jämför mycket med ursprungsfolks livsstil och psykologiska fungerande och menar att det endast är i en civiliserad kultur som vi tvingas kapitulera eftersom livssituationen och de kulturella föreställningarna till exempel om hur man tar hand om sina barn är så biologiskt onaturliga (dvs. ej anpassade till våra evolutionärt utvecklade biologiska förväntningar).

En kapitulering kan vara mycket smärtsam att bryta, då alla de känslor som var förknippade med situationen också måste genomlevas för att man ska kunna ”komma ut på andra sidan”. För ett litet barn ensam i ett mörkt rum i spjälsäng kan den upplevda men förnekade känslan mycket väl vara dödsångest. Av denna anledning kan den som pekar eller visar på något och som skulle kunna ”väcka” en brytning av kapitulationen innan man är redo upplevas som ett hot. Det blir som en öm punkt man verkligen inte vill bli petad på. En individ som själv inte har genomgått samma kapitulation, som tillexempel ett barn, kan bara genom att vara sig själv, sitt naturliga sunda, friska, sig själv, utgöra ett smärtsamt hot mot denna kapitulationsroll. Därför värjer sig en kapitulerad person ofta från sanningen kring sin kapitulation, då brytningen skulle kunna vara allt för smärtsam.

Med utgångspunkt från Ljungbergs kapitulationsteori kan man finna mängder av kompletterande idéer och vinklar på hur känslan domesticeras av civilisationskulturen. Några som skrivit om dessa är; Alice Miller, psykolog och författare som har skrivit flertal böcker om hur barn kränks och vad för konsekvenser det får. Thomas Lewis (med fleras) bok ”A general theory of love” är en otroligt bra bok om hjärnans ”känslomässiga” funktion. Mycket av de teorier som (barndoms)regressionsterapi bygger på är också mycket intressanta, till exempel Jean Jensons bok ”Reclaiming your life”. Jesper Juul, dansk familjepedagog, har i sina böcker (bl a ”Ditt kompetenta barn”) skrivit mycket om integritet och personliga gränser och hur dessa systematiskt kränks i våran kulturs sätt att hantera barnuppfostran.

Det finns många flera psykologiska försvarsmekanismer. Dessa är mer kända och därför går jag inte in så mycket på dem. Här berättar jag kort om de som är av vikt för denna text, förklaringarna är tagna ur Ljungbergs bok ”Människan kulturen och evolutionen”.

Bortträngning är en väldigt grundläggande försvarsmekanism som innebär att ens föreställningar eller känsloupplevelser, och de tillhörande fantasierna, önskningarna och minnena utestängs från personens medvetande och ”glöms bort”.

Reaktionsbildning innebär att en förbjuden eller otillåten önskan eller impuls att bete sig på ett visst sätt vänds till sin motsats. En person kan ha trängt bort konflikter rörande t ex övergivenhet och beroende, och de därmed förknippade känslorna rörande saknad av värme, närhet och kärlek. Denna person kan med reaktionsbildningsmekanismen försvara sig mot dessa smärtsamma känslor genom att på en medveten nivå tro på att, t ex, ensam är stark, att man måste vara hård och att det är omoget att gråta, visa känslor och vara beroende av andra människor.

Förnekande är en speciell form av bortträngning och innebär att en person undviker att medvetet se och uppleva, på ett adekvat sätt, hotande aspekter av den inre och yttre verkligheten. Kan tillexempel vara förnekande av egen sjukdomsbild.

Intellektualisering innebär att en person inte upplever de känslomässiga upplevelserna relaterade till en situation och istället betonar intellektuella funktioner.

Projektion innebär att personen förlägger oacceptabla och förbjudna önskningar och impulser utan för sig själv. Omgivningen tillskrivs egenskaper som individen själv har men inte kan acceptera. Tillexempel kraftigt fördömande av lustar och sexualitet för att slippa känna sina egna sexuella önskningar och impulser.

Förskjutning innebär att utlevelsen av en otillåten impuls förändras så att den ageras ut mot ett objekt eller situation där det är mer accepterat. T ex ett barn som i raseri förstör en leksak eller bråkar på syskonen när den egentligen är rasande på föräldern.

Hur vi tappar kontakten med känslan och vårt autentiska själv

Vad är det då för kränkningar som är så starka att vi kapitulerar eller tar till andra försvarsmekanismer? Ja mycket av det som anses normal barnuppfostran och vardagligt i den civiliserade delen av världen. Som spädbarn kan det vara att tvingas somna ensam i spjälsäng eller ammas efter klocka istället för efter hunger. Hjortrongulls artikel om ursprungligt föräldraskap i förra numret ger fler exempel. Som lite äldre barn tvingas vi följa klockan istället för individuellt ät- sov-lek- och livsmönster, tvingas lämna våra föräldrar för barnomsorg och skola, ha syskon för tätt innan vi blivit trygga i oss själva. Allt detta dessutom sker i en omgivning där den kränkande och onaturliga behandlingen anses normal, önskvärd och riktig. Detta gör att barnet/ungdomen därför aldrig ens blir bekräftad i sin egen upplevelse av att bli kränkt och missförstådd. Hur ofta har inte argumentet ”Så här gjorde mina föräldrar och det tog jag minsann inte skada av, så det kan inte du heller göra” använts för att motivera ett kränkande beteende (jämför med psykologiska skyddsmekanismen reaktionsbildning). Eftersom dessa tillfällen, eller hela livssituationen, inte ger utrymme för barnets egna behov och önskningar så kommer barnet att uppleva dem som mer eller mindre hotfulla och tvingas till kapitulering eller annan psykologisk skyddsmekanism. Beroende på omfattningen av kränkningarna och personlig mottaglighet för kapitulering blir det i olika hög grad, men de flesta blir djupt förändrade av att växa upp och leva i vår kultur.

Efter att systematiskt genom alla dessa år fått våra personliga gränser kränkta och tvingats svälja våra egna upplevelser och behov så tappar vi gradvis kontakten med vårat egna inre känsloliv, önskningar och behov. Och vips är vi också känslomässigt domesticerade.

Vad får den domesticerade känslan för konsekvenser?

Att ha tvingats kapitulera för att hantera sin livssituation skapar självklart många konsekvenser för individens fortsatta liv och dennes relationer. Det är väl känt att en person som själv blivit kränkt utan att ha läkt den skadan och sorgen sedan kränker andra eller sig själv. Men det får också fler konsekvenser än så, både för det sociala fungerande och för våran roll som samhällsmedborgare.

En person som inte känner sina egna behov, som genom olika försvarsmekanismer inte tror att hon har de behov hon har, eller tror att hon har de motsatta behoven, kommer ha svårt att möta andra som själva kan uttrycka sina behov. Den personen kommer också ha mycket svårt att ta hänsyn till de behov hos andra som liknar de hon själv förnekat. Kanske för att detta skulle kunna väcka en brytning av försvaret vilket skulle kunna vara mycket smärtsamt. Att inte känna sina egna behov och känna sig trygg i sin rätt att uttrycka dem skapar helt enkelt O-empatiska personer som har svårt att ta hänsyn till andras känslor och behov. Om vi inte djupt inom oss känner att vi är värda att få våra egna behov tillfredställda och respekterade kommer vi ha mycket svårt att själva kunna respektera andras.

Omedvetet kommer vi återupprepa de kränkningarna vi själva varit utsatt för, eller så kommer vi kränka vår omgivning på andra sätt när vi upprätthåller och försvarar våra psykiska försvarsmekanismer och kapitulationer.

Alice Miller utrycker detta i relationen mellan förälder och barn så här på hennes hemsida: ”If these people become parents, they will then often direct acts of revenge for their mistreatment in childhood against their own children, whom they use as scapegoats. Child abuse is still sanctioned - indeed, held in high regard - in our society as long as it is defined as child-rearing. It is a tragic fact that parents mistreat their children in order to escape the emotions stemming from how they were treated by their own parents.”[1]

Dålig självkänsla och självkännedom som ett resultat av känslans domesticering gör oss också lättare till offer för dagens civiliserade budskap om hur vi borde leva, hur vi borde se ut, vilka prylar vi borde ha osv… Om det är något som är grundläggande för att dagens destruktiva kultur ska kunna halta vidare så är det osäkra, otrygga människor som gör de som förväntas av dem istället för att känna efter vad de själva önskar och vill.

Att inte vara trygg i sig själv gör också att vi lättare halkar in i det sociala spel som är så vanligt i våran kultur, där yta och ord är viktigare än känsla och djup. Sammantaget utgör detta ett enormt hinder för att kunna skapa djupa, nära och meningsfulla relationer. Något som vi i våran kultur kanske bara närmar oss med våran partner om ens det.

Dålig kontakt med sina egna emotioner och sin intuitiva sida gör också att vi får svårare att känna samhörighet med naturen. Gemenskapen med naturen är ofta en djupt känslomässig och symbolisk upplevelse som är svår att uppleva om vi alltid befinner oss i ett logiskt och rationellt tänkande tillstånd.

Att under hela sin uppväxt fått sina personliga gränser kränkta gör att vi som vuxna kan få mycket svårt att sätta våra egna gränser, vilket skapar mycket problem i det sociala samspelet. Ett exempel är föräldrar som låter ett barn upprepa ett visst oönskat beteende gång på gång, för att tillslut få nog och explodera i en för situationen i sig alldeles för stark och inadekvat känslomässig reaktion. Detta beteende är också vanligt mellan vuxna människor.

Om man är van vid att ens egna gränser inte blir respekterade så förväntar man sig kanske inte heller sig att de ska bli det. Kanske klarar man inte av att sätta sina egna gränser eller ens markera dem. I så fall är man inte heller särskilt benägen att respektera andras gränser. Kanske för att man tror att det är så sociala relationer fungerar, eller kanske för

att kränkning tillbaka är det enda jämbördiga sättet att umgås. ”Du kränker mig, jag kränker dig”. Detta blir såklart också ett problem i skapandet av sociala relationer.

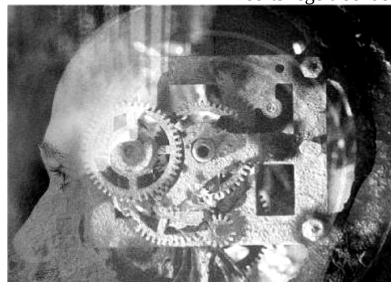
En annan konsekvens av att ha dålig kontakt med sina egna känslor och att ha svårt att uttrycka dem är att personen kan upplevas och är icke-autentisk och oäkta i sitt uttryck. Med detta menar jag att personen omedvetet utstrålar en sak men medvetet försöker visa något annat. Både ”Människan, kulturen och evolutionen” och ”A general theory of love” tar upp många olika exempel och forskningsresultat som visar att vi alltid omedvetet utstrålar vårt egentliga inre känsloläge. Det går inte att förtrycka och det går inte heller för motparten att undgå att uppfatta det. Däremot är man kanske inte alltid medveten om det eftersom det kan ske på en sådan nivå av kommunikation att det medvetna intellektet inte nödvändigtvis uppfattar det. Detta är anledningen att vi ibland intuitivt kan uppfatta andra människor som falska då de ler och säger ”ja det går så bra så”, samtidigt som vår intuition säger oss att sanningen är något helt annat.

Läkning

Kan vi läka de samlade skador som den känslomässiga domesticeringsprocessen utgör? Både ja och nej skulle jag nog säga. Att redan från födseln ha tvingats förneka de egna känslorna och behoven, har såklart gjort att vi inte tränat oss alls särskilt mycket i att lyssna på våra känslor. Därför handlar en läkningsprocess inte bara om att bryta våra psykologiska försvarsmekanismer. Det handlar också om att lära oss ett (för många) nytt sätt att fungera där vi till mycket högre grad än tidigare litar till våra emotioner och instinkter i vårt vardagliga fungerande.

Att ge ett generellt svar på hur denna läkningsprocess kan se ut är svårt, eftersom den personliga historian är den plats där kränkningarna skett och där försvarsmekanismerna satts in.

Att i princip alla som växt upp i västerländsk kultur de senaste generationerna har blivit utsatta för traumatiska upplevelser i barndomen går däremot att gissa sig till. Därför finns mycket läkning att finna i och kring dessa upplevelser. Det är också viktigt att komma ihåg att även vår livssituation som vuxna människor innehåller otroligt mycket kränkningar och onaturliga förhållanden som vi kanske är så vana vid att vi inte längre uppfattar dem som sådana. Kanske får vi våra personliga gränser kränkta i våra relationer. Kanske arbetar vi mer än vad vi egentligen vill för att ha råd att överleva inom systemet. Kanske beter sig människor i vår omgivning kränkande då vi själva bara uttrycker ett äkta och spontant agerande eftersom vi då provocerar deras förnekelser och kapitulationer.

Att bryta en kapitulation är ofta väldigt smärtsamt då de känslor av sorg, ilska och frustration som ursprungligen stoppats undan vid kapituleringstillfället kan komma tillbaka, men med mod och med stöd från andra kan man våga möta dem.

I mina egna försök att läka dessa skador har jag kunnat se några olika delar som tillsammans för mig utgjort en grund i det stora arbetet att bli en helare och mer autentisk människa.

Att sätta sig in i och lära sig mer om människans ursprungliga och mer emotionella fungerande är en mycket bra början. Att få en bild av hur det skulle kunna vara och kännas ger oss en referenspunkt, något att jämför vårat eget och samhällets sätt att se på människans fungerande. De böcker jag i detta sammanhang vill rekommendera är framförallt Tomas Ljungbergs ”Människan, kulturen och evolutionen”, Jean Liedloffs ”The continuum concept” och Thomas Lewis (med fleras) bok ”A general theory of love”.

Det finns terapiformer som kan vara mycket läkande eftersom de handlar om att släppa fram och bearbeta gamla undanträngda känslor. Barndomsregressionsterapi är den jag känner till bäst och själv använt mig av. I dessa sammanhang är det såklart otroligt viktigt med rätt terapeut. Att själv sätta sig in i och förstå hur regressionsterapi fungerar kan bara det vara ett sätt att möta upp gamla sorger. I viss mån kan även självregressionsarbete fungera, även om det diskuteras mycket kring vikten av att ha en annan person där som kan vara stöd. Rekommenderade böcker: Thomas A. Stone “Cure by crying”, Jean J. Jenson “Reclaiming Your Life” och Alice Miller “Drama of the gifted child”.

Medveten närvaro, sant tal och att vara sann mot sig själv är alla otroligt kraftfulla verktyg som kan hjälpa till att upptäcka skadade emotionella mönster inom oss själva.

Ofta kan vi upptäcka att den första nivån av känsla under ytan kan vara skrämmande. Kanske kan det vara ilska och sorg som du tillsynes känner inför andras beteende utan någon direkt anledning. Bra, använd då det som en ledtråd, något att gräva vidare kring och upptäcka varför du blir provocerad. Efter att ha mött upp dessa känslor av ilska och sorg kan man ofta finna de äkta känslorna därunder, återfinna ännu en del av sitt äkta själv, utan rädsla och hämningar. Bra böcker: Brad Blanton ”Radical Honesty” och Tamarack Song ”Truthspeaking”.

Lär känna dig själv, gräv, undersök, stå för vem du är och hitta andra som du kan utforska denna helandeprocess med. Fånga upp dina känslor. Våga stanna kvar i dem. Räds inte stillheten.

Organismen har en inbyggd drivkraft att vilja bryta kapitulationer och återinse sina egentliga sanningar. Det sker i så fall oftast under någon trygg och stillsam period när man är väldigt introvert. (som till exempel vid en utesittning/visionquest?) Att vara överdrivet aktiv och ständigt proppa sig full av intryck utifrån (som västerlänningar ofta gör) kan därför vara ett försvar mot att låta kapitulationen brytas. Så våga vara i tystnad och stillhet.

Slutord

Den domesticerade känslan skapar förutsättningar för civilisationens fortsatta framfart då otrygga människor som inte lyssnar på sina egna inre behov är en av grunderna som civilisationskulturen vilar på. Jag menar att det i princip är omöjligt att verkligen lyssna på sina inre sanna känslor utan att samtidigt upptäcka hur omänskligt, onaturligt och destruktiv civilisationskulturen är, både i relation till individens egna liv och jordens (över-)levnad.

Vi som ser det sjuka och destruktiva i hur denna kultur fungerar måste också våga se de skador vi åsamkat oss genom att växa upp i den. Annars kommer vi omedvetet att bära dessa skador vidare till nästa generation oavsett hur fina moraliska ideal vi förmedlar. Om inte vi kan vara och förmedla en äkta känsla för det vi gör och tror på till våra barn och andra utan istället förlitar oss på att bara moralisera kring hur fel civilisationen är kommer vi bara skapa samma sorts regeltroende och rationella tankesätt som i sig är grundläggande för hela civilisationens fungerande. I längden kan vi inte rädda eller skydda naturen på moralistiska och kognitiva grunder, det måste vara grundat i vår egna sanna känsla för att förändringen skall vara autentisk och hållbar på både personliga, sociala och materiella planet.

Den kränkta, ohela, trasiga människa som inte vill eller kan jobba med sig själv och bli helare i sitt innersta, kommer ofrånkomligen att bete sig kränkande och vara destruktiv för sin omgivning, både den närmaste sociala kretsen och i förlängningen för planeten i allmänhet.

Jag hoppas att jag med denna lilla skrivelse har visat på ett problem som för mig blivit allt mer centralt i civilisationskritiken. Genom att blicka inåt i oss själva kan vi hela våra trauman och finna den äkta, autentiska styrka som är baserad på känsla för vår plats på jorden och vårt ansvar för den relation vi har med henne. Att finna denna kärna ger oss också möjlighet att skapa närmare relationer än vi tidigare upplevt och nya sätt att vara tillsammans med varandra. Vi behöver det desperat, och jorden likaså.

Befria din känsla, skrik, gråt, sörj och skratta.
För en återgång till ursprungligare samvaro med oss själva och med moder jord. ★

[1] http://www.alice-miller.com/flyers_en.php?page=3

Separationsillusionen

#
av Oge Motrob

Egentligen är vi alla ett. Jag är en del av dig och du är en del av mig. Vi är alla en del av varandet, av livets cirkel. Det är så lätt att glömma bort det när vi lever i civilisationen som bygger på separation. En illusion som säger oss att vi är åtskilda. En illusion som styrs av våra egon, som tagit kontrollen över våra sanna jag. Våra egon ur balans som i förlängningen utgör civilisationen.

Civilisationen bygger på separation och förnekelse. Våra egon säger till oss att vi står ovanför naturen, att vi inte är en del av den. Det är detta som gör det möjligt för de civiliserade människorna att förstöra den natur de är beroende av och i slutändan förstöra sig själva. Jag tror inte att de flesta civiliserade människor kommer komma till insikt om detta innan det är för sent. De är alltför kontrollerade av sina egon. Insikten är för jobbig att ta in.

Att komma till insikt om denna illusion ser jag som en nödvändig del i att återknyta till vårt ursprung, till att nå bortom civilisationen. Att känna att vi är en del av allt. För att kunna känna detta måste vi komma i kontakt med vårt djupaste och innersta jag. Det är där, i kontakten med alltings varande, vi kan finna styrkan att möta våra rädslor.

Helandet börjar inom oss, som många andra här redan sagt. Är jag inte hel blir inte det jag gör helande. På samma sätt blir inte jag hel om min omgivning inte är helande. Det är en ömsesidig process. Jag blir som det jag omger mig med och det jag omger mig med blir som jag.

Jag tror inte att det räcker med att inse detta. Separationsillusionen har faktiska och tragiska konsekvenser. Insikten måste leda till handling. Handling och tanke måste bli ett. Annars upprätthåller vi enbart separationsillusionen.

Vi är alla beroende av mat. Försvinner maten vi äter försvinner vi. Vi är det vi äter. Jag kan vara hur andligt medveten som helst och jag är ändå beroende av mat. Inom civilisationen är vi separerade från maten vi äter. Vi tror att vi står över de växter och djur vi äter. Det är det som gör det möjligt för oss att frihetsberöva dem. Att kontrollera dem och förändra dem att passa våra illusoriska behov.

Bortom separationsillusionen blir att kämpa för naturen att kämpa för mig själv. Att försvara Moder Jord att försvara mig själv. På samma sätt blir att motverka separationen och dess manifestationer att återknyta till och försvara ett ursprungligt leverne. Att förstöra det som upprätthåller separationen och kontrollerar oss blir att störta egot som makthavare över våra sanna jag. På samma sätt blir det att förstöra alla de fysiska manifestationer (vad dessa är lämnar jag över till läsaren att lista ut) som upprätthåller separationen och kontrollerar oss.

Då upphör separationsillusionen. Då blir vi alla ett. Då först blir vi hela1★ #
#

Jag satt vid tidens strand
där vågor rulla in
männskoliv de var
en ytas svängar blott
mången torna upp sig
som tro sig världen äga
av klipporna de söndras
och havet ligger kvar

Jag satt vid tidens strand
när fenor plaska runt
ha vördnad för det gamla
ty beprövat det är
ha vördnad för det glömda
som väntar på sin dag
ty urkraft och vidunder
i släktets hjärta bor

Jag satt vid tidens strand
när havet hungrigt röt
jag såg mitt liv strös ut
och fruktansvärt det var
allt förgängligt sjönk
och mycket blev ej kvar
hur blind jag hade varit
hur krokigt jag stått

Jag satt vid tidens strand
när stunder regna ner
alla dessa droppar
locka fram en tår
jag jäktar inte längre
ser stunden ovanfrån
hur glatt solen leker
hur havet ligger still

av Eberhard

#
#

Varfr jag hatar civilisationen...

av Vildrote

Du har väl hört det där gamla resonemanget om människans hjärnkapacitet? Det där om att vi i genomsnitt bara använder oss av ungefär 10 % av hjärnan. Några ”forskare” kom, enligt denna utsaga, fram till att fysikern Albert Einstein uppskattningsvis använde sig av 12 % av sin mentala kapacitet. Det är då vi förväntas säga ”Ojsan, det var som kattsingen” och sedan kontemplera över vilka oändliga möjligheter människan besitter. Ifall detta är sant eller inte spelar egentligen ingen roll. Det intressanta är att människan faktiskt har en massa biologiska funktioner som vi inte vet om och att vi faktiskt inte har en aning av vad de flesta av alla våra gener har för funktion. Somliga naturvetenskapare hävdar, ingen högoddsare direkt, att det som inte är känt om hur människan fungerar, troligtvis inte är värt att veta.

Jag gillar att fundera över människans natur. Jag har sett en hel del i mitt liv och mött många olika slags människor och det enda som jag bergfast är förvissad om är just det att vi människor har så otroligt många bottnar och att vi kan förändra vårt beteende i grunden om det finns tillräckligt stor anledning. Lasse Berg skriver mycket om människans natur i *Gryning över Kalahari*, en bok som jag verkligen rekommenderar. Han hävdar, efter att ha talat med världens främsta forskare kring människans ursprung, att det som skiljer oss från de flesta andra djur inte är den stereotypa grottmannens påstådda brutalitet, utan tvärtom den ursprungliga människans lugna sinnelag, jämlika tillvaro och sociala samspel. Vi är ett gäng pladdrande lata apor, skulle man kunna säga. Evolutionen har sett till att vi löser konflikter genom att prata med varandra, kompromissa, argumentera och snacka ihop oss. Vi har sex för nöjes skull och inte bara för att reproducera oss, vilket bara en handfull andra arter (vad vi vet) har. Våra barn är hjälplösa i flera år så vi behöver ha våra närmaste hos oss och hjälpa varandra med det grundläggande. Detta är vad vi är byggda för, rent biologiskt. Så varför är det inte så idag då? Varför krigas det, varför skövlas regnskogen, varför våldtas barn och kvinnor varje dag i Sverige och varför är nästan alla mänskliga grupper hierarkiska?

Läkaren och författaren Tomas Ljungberg har forskat kring detta. Hans bok *Människan kulturen och evolutionen – ett alternativt perspektiv* försöker gå till botten med hur människans psyke är uppbyggt och varför vi inom oss kan rymma så fantastiska och hemska egenskaper. Han beskriver människans grundläggande psykiska tillstånd som ett väldigt nära naturen. Våra urmödrar och förfäder levde sina liv fullt inställda på att låta moder jord fatta de stora besluten åt oss, alltså att främst lyssna på våra instinkter och leva av vad jorden ger oss. Någonstans, långt tillbaka i den mänskliga historien sker det ett brott mot det här tänket. Somliga människor bestämmer sig för att gå emot ”den ursprungliga ordningen” som ett liv som samlare och jägare bygger på och skaffa sig kortsiktiga vinster. Ett sätt att gå emot denna ordning är till exempel att ta mer av naturen än man ger tillbaka, till exempel att jaga så mycket vilt att viltet dör ut, eller samla så mycket av någon växt att beståndet aldrig hämtar sig igen. Ett annat är att försöka kontrollera andra levande varelser, genom att bara låta vissa arter växa eller fortplanta sig. Det här gav kortsiktiga vinster, men ledde till att vi senare glömde bort hur det var att leva i och med naturen, på naturens villkor. Jordbruket dödade vår ursprungliga kultur. Det kortsiktiga tänkandet segrade. Kontrollen är vår främsta gud idag.

Vi är ett gäng konstiga apor. Är du med på det? Vi vet inte varför vi blev som vi blev, istället för håriga och långarmade som alla de andra aporna. Jag tror att det är viktigt att vi stannar upp och frågar oss vad det egentligen innebär att vara människa. Det känns som om vi allt mer reduceras till att vara funktionärer med endast två funktioner: att producera skit och att konsumera skit. Vi arbetar dagarna i ända, för att tröttkörda komma hem och konsumera halvfabrikat och elektricitet. Det är inget liv, det är slaveri, som profeten Joakim Thåström sade. Makten är som en drog. Den triggar oss att hela tiden vilja ha mer. Kontrollen blir vårt allt, sättet vi tänker på, sättet vi skapar och bibehåller relationer, sättet vi andas och sover på. Allt är inrutat och upplevt genom ett medium av kontroll. Civilisationen lägger sig som en våt filt över oss. Den kväver oss. Den genomsyrar precis allting. Den styr hur vi ser på oss själva, på varandra, tingen omkring oss, på andra levande varelser. Den skapar strukturer för hur vi bör bete oss, hur vi delar in vår verklighet och hur vi lever våra liv. Det finns inget utrymme för andra sätt att leva, alla sådana försök krossas genast.

Ursprungsbefolkningars liv är med civilisationens filter för ögonen en anomali som måste fixas till, likaså vilda djur. Kan de inte tämjas eller åtminstone kontrolleras, måste de förgöras. Att bryta sig ur detta perspektiv, att återfå en naturlig balans i sinnet och i kroppen gör ont. Det är som att dö och födas på nytt. Det blir som en reningsritual eller snarare ett stålbad. Och det tar jävligt lång tid (fråga vilken anarko-primitivist som helst).

Det finns ingen väg tillbaka från medvetenhet sägs det. Men det gör det visst. Jag vet själv hur det är att kastas mellan de signaler som min kropp och mitt inre skriker ut och den fysiska och sociala verklighet som jag väljer att hänga kvar i. Att välja bort min familj är otänkbart. Att kräva av dem att de helt ska ställa upp på det jag tror på tänker jag inte heller. Det gör ont att välja att sitta fast mellan Matrix och The Real World. Jag går in och ut ur de olika verkligheterna. En där jag lever enligt det genus och de socioekonomiska och subkulturella scheman jag socialiserats in i. Och en där mina sinnen inte längre störs av bruset från diskmaskiner, motorvägar, datorfläktar och tunnelbanor, där min inre apa släpps loss och där jag istället tar in trädens sus, fåglarnas sång, myrornas ständiga rörelser och älgarnas mumsiga festande på lövsly. En där jag bor i förorten, pendlar till jobbet varje dag och handlar mat på stormarknaden med trötta ungar i baksätet och en lika tröttkörd livskamrat. Halvfabrikat och KRAV-märkt från Brasilien. Och en där jag plockar svampen, bären, rötterna, nötterna och frukterna själv, där maten lagas långsamt och där allt ingår i ett kretslopp; en verklighet där jag ser varje dag att jag själv är en del av kretsloppet, en del av naturen, en del av livet.

Jag vill varken välja att gå den ena eller andra vägen. I mitt livsläge, just nu, väljer jag att studsa emellan dessa och låta dem, när det går, smälta ihop. Kampen, livet, kärleken och andligheten går hand i hand; att krossa ett skyltfönster på Östermalm blir självård och att ligga i ett vindskydd bredvid en öppen eld med mina vänner och

min familj blir en revolutionär och subversiv handling. Det är en ständig balansgång och en sjösjukt gungande mellan hopp och förtvivlan. Men lever vi inte alla lite så?

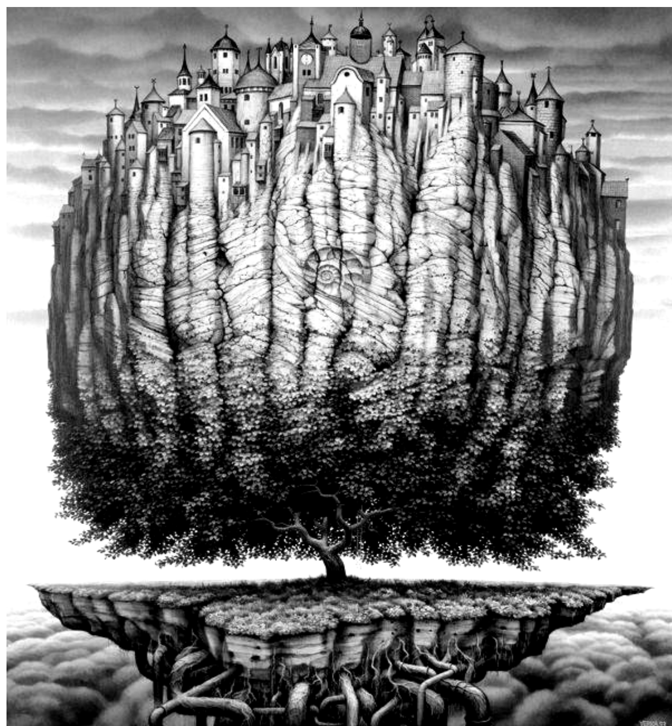
Att desperat hålla fast vid de delar av civilisationen som vi tror att vi klarar oss utan är förståeligt, men inte försvarligt. Att säga, som många vänstermänniskor ofta gör, att det skulle vara illa om sjukvårdssystemet kollapsar när vi krossar civilisationen, är att argumentera för att lindra smärtan i sin värkande tumme genom att såga sig i benet istället. Det finns en massa kunskaper om hur vi kan bota alla möjliga sjukdomar både inom västerländsk medicin och inom naturmedicin, men faktum är att de allra flesta sjukdomar som behandlas (nej, inte botas) på svenska sjukhus idag är åkommor som är en direkt följd av ett civiliserat liv. Psykiska sjukdomar av lättare och tyngre grad, välfärdssjukdomar av fetma och taskig kost som hjärt- och kärlsjukdomar, för att inte nämna cancer och alla sjukdomar som kommer av att hålla djur fånga (som galna kor och influerade fåglar) och att hälla ut gifter i jorden så att bara ”rätt” växter växer.

Jag hatar civilisationen för att den är de kortsiktiga vinsternas kultur. Jag hatar civilisationen för att den är de priviligerades kultur. Jag hatar civilisationen för att den dödar livet på den här planeten. Och jag hatar civilisationen för att jag inte riktigt vet hur jag ska ta mig ur den. ★#

#

#

#

#

Förvildad

i andningen befrias jag
från det civiliserade tvången
att hålla in
kontrolleras
andas ut

mielahisvuohta

i det transiska tillstånden
som uppnås
genom att vara
genom att skapa
i ett levande nu
som varar för evigt

n/um tchai

i befrielsen från
konseptualiserande
teoretiserande
intellektualiserande
ismer

uppnår jag den sanna anarkin
där jag inte längre styrs av mitt jag
utan av id

mina inre drifter vägleder mig
genom resan i tid och rum

förvildad

Thomas Toivonen

Ett slag för jordens befrielse!

Helst av allt just nu vill jag se stadsjeepar brinna, motorvägar rivas upp, fabriker och skogsmaskiner förstöras, dammar sprängas, flygplan kvaddas och inte minst, hur det vildväxande i alla dess former tar tillbaks sin ockuperade jord…

…för det finns akuta behov av ett seriöst eko-försvar. Särskilt i dessa tidevarv när de mest miljödestruktiva av verksamheter kan gå under bisarra namn som ”hållbar utveckling” och ”grön teknologi”. Skälen till att efterlysa en revolutionär miljökamp kan inte vara fler eller större. Och aktivister som inte drar sig för ekonomiska sabotage utifrån ekologiska motiv (ekotage) kan inte bli för många.

Vi behöver mer av radikala kampinitiativ som sätter liv framför konstruerade lagar och system. En aktivism som tar hotet mot jorden på allvar, sätter livet i främsta rummet och syftar till verkligt motstånd till skillnad från enbart symboliska aktioner vilka ofta saknar en relation till faktisk förändring.

Det finns inga tecken på att namninsamlingar och fredssånger kommer (eller ens har en chans) att stoppa eller lindra dagens destruktiva utveckling. Snarare talar allt för att pacifistiska vädjanden och parlamentariska rundor är bortkastad tid. En dyrbar tid med tanke på att ett par hundra djurarter utplånas från planetens yta – varje dag. Och att inget ekosystem, liksom inte heller någon mänsklig kultur, idag går fri från den dominerande kulturens industriella giftutsläpp. Föroreningar som dessutom förvärras varje sekund som ekonomin snurrar vidare – med eller utan miljömärkta varor, då masskonsumtion av något mindre miljöförstörande skit, liksom källsortering av oändliga sopberg, vare sig är tillräckligt eller en del av verkligt hållbara lösningar och alternativ praktik.

Förutom en radikal förändring vårt absurda leverne behövs mer än någonsin en aktionsinriktad rörelse som inte kompromissar om livet. Jag tror att det är precis så som vi måste börja se det. Att vi varken har tid eller råd (och varför skulle vi ens ha viljan?) att förhandla om livet med densamma makt som hotar det. Någonstans är det livsviktigt att erinra sig om hur det är tillåtet att borra och spränga sönder hela jordklotet – för produktionen. Liksom det är fullt lagligt att förorena luften, haven och förvandla planeten till ett schackbräde av soptippar, industriella zoner, toxiska jordbruksfält och groteska kalhyggen – för konsumtionen.

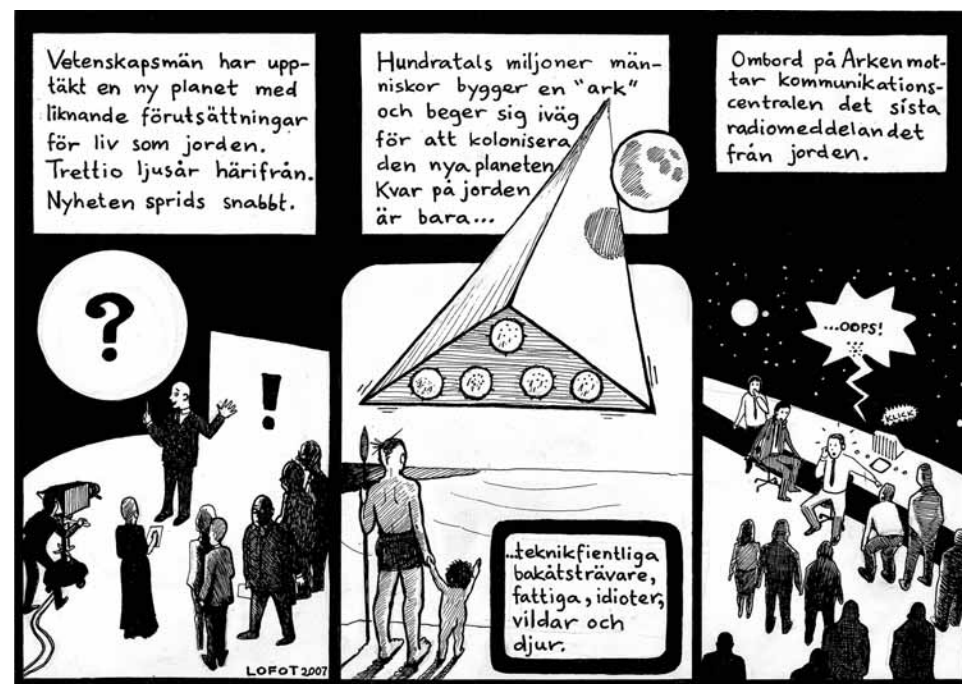
Jag har därför svårt att se varför man ska foga sig efter system om lagar och ordning vilka samtidigt skyddar en utveckling som innebär planetär massförstörelse. Jag har också svårt att överse med dem som förespråkar lagliga metoder och samtidigt fördömer direkta aktioner mot en planetmördande verksamhet.

Frågan om kampmetoder är kontroversiell i sammanhang av grönt motstånd. Och oenigheter i metodfrågan verkar oftare reflektera olika mål än enbart dispyter om medlen i sig. Från en frihetlig position är det oförenligt att ansluta sig till en kommersialiserad form av miljöpolitik eller parlamentarisk reformism a la Miljöpartiet. Och för en miljöpartist blir naturligtvis civil olydnad och direkt aktion djupt problematiskt. Anarkistens och miljöpartistens världsbilder skiljer sig helt enkelt åt i fundamentala dimensioner och visioner.

Utifrån frihetliga perspektiv är det inkonsekvent att ägna sig åt reformism genom parlamentarism eller kommersialism genom marknadsanpassade lösningar eftersom det i sig legitimerar ett politiskt respektive ekonomiskt system som är avhängig förtryckande institutioner. Och genom att inte erkänna etablerade maktsystem blir det anarkistiska eko-försvaret oundvikligen därefter (liksom all frihetlig kamp) illegal och i bästa fall revolutionär.

Vi lever i ett kapitalistiskt system där ekonomiska sabotage effektivt höjer produktionskostnaderna för de flesta av verksamheter. Nätverk som Earth First! och Earth Liberation Front, för att bara nämna ett par, ger utmärkta exempel på hur framgångsrika aktioner kan ta sig ut. Så vad väntar vi på? Det är bara att ta kofoten och ge sig ut i natten! För det finns avverkningshotade skogar att spika, stadsjeepar att repa och bensintankar att fylla med socker och sand.

När allt kommer omkring, finns det överhuvudtaget några goda skäl till att passivt bevittna när våldet mot livet och planeten breder ut sig? Vid nästa val eller för nästa generation kan det vara – alldeles för sent… att agera. ★

Försiktiga förslag från en anarko-primitivist

av Vildrote

Det framförs ofta av svarta och röda anarkister och marxister att primitivister inte har någon "plan" och ingen "realpolitik". Vi beskylls för att vara babblande domedagsprofeter, av typen långt-skägg-och-stor-skylt-på-magen. Till viss del har de rätt. Personligen är jag livrädd för vad klimatförändringarna och alla artificiella ämnen och utsläpp kommer få för konsekvens för biosfären i allmänhet, men min familj i synnerhet. Det är kanske den rädslan som gröna anarkister och anarko-primitivister oftast lyfter i diskussioner, vilket kan låta som skäggmummel för den som redan stämplat oss som tokstollar. Men när till och med Bush Jr. erkänner problemet med klimatet, då kan den matematiskt lagde räkna ut att allvaret började minst ett sekel tidigare än texaspajasen öppnade käften (den amerikanska regeringen kommer därför, om den finns kvar, börja erkänna att Irakkriget var ett misstag någon gång på 2050-talet).

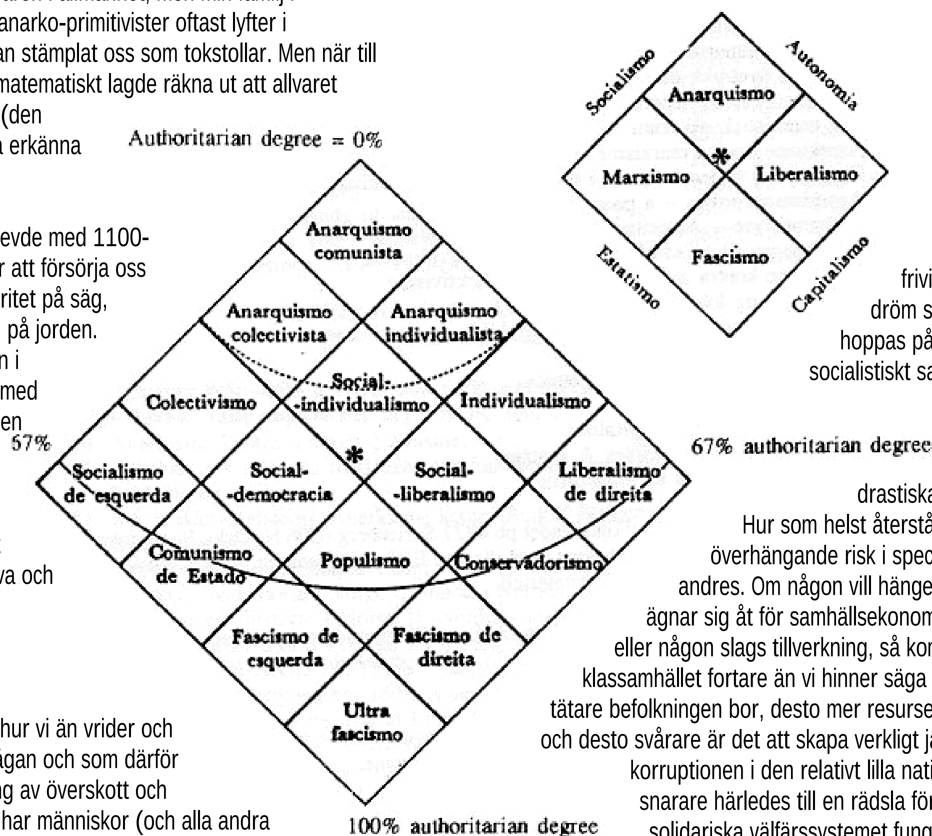
Fakta: vi sitter i skiten. Vi är sex miljarder människor, som om vi levde med 1100-talets konsumtionsmönster, ändå skulle behöva ett jordklot till för att försörja oss i framtiden. Majoriteten lever nu under den nivån. Det är en minoritet på säg, knappt en miljard människor, som står för 90% av konsumtionen på jorden. Storslagna planer för hur samhället BORDE fungera, halkar ofta in i facket ideologi-som-försöker-få-verkligenheten-att-passa-kartan med tillhörande makthierarkier och utrensningar. Därför är primitivismen anarkistisk.

Liksom situationisterna och insurrektionalisterna tänker många svartgröna att vi lägger stor vikt vid det spontana upproret. Visst har vi idéer, på såväl de personliga, individuella, andliga, kollektiva och globala planen, men de är just idéer och inga storslagna planer.

Det industriella samhället är ohållbart av flera orsaker:

1. Det industriella samhället förutsätter en penningekonomi som hur vi än vrider och vänder på det alltid kommer att vara styrd av tillgång och efterfrågan och som därför troligtvis kommer leda till någon form av kapitalism och upplagring av överskott och därigenom till en orättvis fördelning av denna. Småskaligt utbyte har människor (och alla andra levande varelser för den delen) använt sig av sedan livet uppstod, men industri förutsätter storskalig handel som förr eller senare leder till en enorm snedfördelning av biomassa, vilket i sin tur leder till obalans i ekologin. Exempel: råvaror massproduceras av tredje världens allt mer utarmade jordar, som snabbt eroderas så att öknarna växer och befolkningen svälter, samtidigt som de "förädlas" i första världen och konsumeras där och resterna släpps ut så att etrofiering förstör vattendragen och förgiftar marken, samtidigt som befolkningen allt mer ser ut som amerikanska truckförare.

2. Det industriella samhället förutsätter en syn på naturen som människans förråd av outnyttjade resurser att bruka och missbruka efter vårt behag. Naturen finns till för sin egen skull och vi är, vad vi än inbillar oss, en del av den. Att leva av naturen är inte samma sak som att leva med naturen. Ett samhälle som tar mer av naturen än det ger tillbaka kan aldrig vara ett hållbart samhälle. Bara människor som ser de direkta konsekvenserna för naturen av sin egen livsstil kan fullt ut förstå vidden av vårt nuvarande (civiliserade) konsumtionsmönster. Hur ska vi göra det när vi bor i städer och äter importerade apelsiner från israel? Exempel: vattendragen däms upp för att skapa vattenkraftverk fast vi vet att laxbestånden dör ut fortare än livsgnistan för ett utvisat flyktingbarn. Regnskog skövlas så att vi kan få vackra exotiska möbler till våra västerländska hem. Olja utgör vår främsta energikälla, med allt vad det innebär, trots att alla har sett "Planeten" på SVT.

3. Det industriella samhället förutsätter en syn på människor och andra levande varelser som kuggar i ett maskineri. Maskiner har man inga relationer med (förhoppningsvis) utan de disponeras, smörjs och används tills de är så utslitna att de måste skrotas eller plockas isär och användas till nya maskiner. Vill du bli betraktad så? Skaffa ett jobb! Antagandet att människor frivilligt skulle arbeta i fabriker efter "revolutionen", är en dröm som många syndikalister och andra frihetliga socialister hoppas på. Det är mycket möjligt att de skulle det, att ett frihetligt socialistiskt samhälle skulle kunna innehålla arbetarstyrda fabriker, där arbetsuppgifterna roteras och allt är så fint och demokratiskt. Jag menar att folk nog skulle dyka up på arbetet mer av gammal vana och skräck inför drastiska förändringar snarare än genom ett noga avvägt beslut. Hur som helst återstår ändå problem 1 och 2. Det finns alltid en överhängande risk i specialistsamhällen att den enes yrke värderas högre än den andres. Om någon vill hänge sitt liv åt konsten och leva snålt, medan andra, som ägnar sig åt för samhällsekonomin viktigare sysslor, som jordbruk eller växtsamlande eller någon slags tillverkning, så kommer den senare att premieras självklart. Så återuppstår klassamhället fortare än vi hinner säga s-y-n-d-i-k-a-l-i-s-m. Ju större ett samhälle är och ju tätare befolkningen bor, desto mer resurser kräver det samhället av den omgivande landsbygden och desto svårare är det att skapa verkligt jämlika och solidariska samhällen. Att bidragsfusket och korruptionen i den relativt lilla nationalstaten sverige inte är större än det är, kan nog snarare härledes till en rädsla för att åka fast, än på en allmän känsla av att det påstått solidariska välfärssystemet fungerar.

So what's the grand plan? Här presenteras ett gäng uppslag så här i stunden:

1. Gör Självransakningen med stort S. Låt oss släppa loss vår inre ande och slå undan alla freudianska spärrar och annan skit som vår kultur försett våra svårt sargade psyken med. Låt oss fråga oss själva, vad är det verkigt viktiga i mitt liv och vad gör jag för att andra (chefen, föräldrarna, lärarna, kompisarna, samhället) säger åt mig att göra det? Vad är det verkligt goda i livet? Styr konventionerna mitt val av sexualitet, eller hur vill jag ha det egentligen? Hur mycket är jag beredd att offra för att förverkliga mina

idéer och leva verkligt fritt? Vad innebär det att ha frihet? Hur mycket plats i samhället och i ekosystemet kan jag ta upp utan att inskränka på andra levande varelsers frihet? På detta sätt kommer vi närmare den kärna som är det verkliga vi och då kan vad som helst hända.

2. Omvärdera synen på arbete. Våga starta arbetarstyrda arbetsplatser, våga flytta dit du vill och göra det du vill. Våga vägra konsumtionshysteri, våga strejka, våga gå ifrån pengaekonomin och löneslaveriet. Bilda kooperativ, kollektiv, kvartersråd, föräldraråd, vängrupper och basgrupper. Är du tonåring? Våga snacka allvar, riktigt allvar, med polarna. Är du förälder? Våga gå ner till halvtid och häng med ungarna. Om du inte behövde arbeta, vad skulle du göra då? Hur kan du nå dit, utifrån den situation du lever i nu? På så sätt rör vi oss mot ett samhälle där pengarna inte styr.

3. Arbeta för att Sverige ska bli helt självförsörjande på kort sikt. Då tvingas vi leva ekologiskt, då tvingas vi ta itu med de uppenbara problemen som den globaliserade nationalstaten bär med sig, annars går vi under på mindre än en generation. Handla bara lokalt odlade varor eller odla/samla/jaga själv, så långt det går. På aningen längre sikt, helst imorgon, måste vi bli helt självförsörjande på bioregional nivå, kanske av varianten sápmi-kolahalvön/södra norrland-mellersta norge-södra finland/svealand-södra norge, götaland-skärgården, och så vidare. Vi har gjort det förr och vi kan göra det bättre nu. På så sätt rör vi oss mot ett ekosystem vi kan ha någorlunda överblick över och se vår egen roll i.

4. Brandkårsverksamhet måste nog till för att stoppa de värsta förbrytelserna mot moder jord och alla hennes barn (inklusive du som läser detta, glöm inte det). Vi snackar i det lilla mot bensinslukande bilar, elektriska apparater som inte fyller någon vettig funktion utöver vår egen bekvämlighet, alla slags avverkningsprojekt och storskaliga nybyggen. Personangrepp är inte att rekommendera, i alla fall inte fysiska sådana. Människor är människor, även om de bär armani och kammar sig med kotletter. I det stora kan nog en och annan norrländsk älv behöva lite hjälp med att flöda fritt igen och uranbrytning måste kanske motas i grind. Det är inte energibrist i det här landet, det är initiativbrist. Teknologin kommer inte rädda oss, bara hjärtats kraft, mycket finurlighet och viljan att förändras och utveckla oss till något bättre. Vill de skövla din skog? Det finns en uppsjö metoder att skydda den. På så sätt stoppar vi den grövre förstörelsen och skapar uppmärksamhet kring aningen radikalare metoder än röstsedeln. När de börjar ropa ”gröna faran” vet vi att vi börjar göra skillnad.

5. Våga leva ett lyckligt liv. Inse att du inte är grundproblemet. Du är en mikroskopisk organism sett i det stora hela och det är inte ditt fel att det är som det är. Men även små små virus kan fälla stora elefanter, så låt oss vara ett gruskorn i maskineriet. Du kanske har valt knäppa saker i ditt liv idag, men imorgon kan du faktiskt välja att göra saker på andra sätt. På så sätt rör vi oss mot en verkligt direkt aktion.

6. Vardagspolitik är ej att förakta. Snatta i affären och stjäl på jobbet. Ha sönder bildäck. Planka i kollektivtrafiken. Vägra alla avgifter och skatter du kan. Starta fonder och lokala hjälpcentraler för folk som körts över av "samhället". Stöd fångarna på ditt lokala fängelse. Piratodla potatis i hålen i gatan och låt parken bli din egen odlinglott. Limma igen låsen på bättre bemedlade medborgares löjligt stora villor. Ta hand om din familj, dina vänner och dina kamrater. Samarbeta aldrig med myndigheter, om det inte direkt gynnar dig ekonomiskt. Strejka! Sjukskriv dig och dra och bada eller åk pulka, om inte klimatförändringarna hunnit förstöra det nöjet. Våga vägra delta i urbaniseringen, flytta till landet om du drömmer om det. Staden och massamhället är inte hållbart på något sätt på lång sikt. Stjäl porrtidningar och bränn dem. Låt de grå betongväggarna få veta vad du tycker om politiker, miljöbovar, poliser, militärer, våldtäktsmän, kapitalister, myndigheter och fascister – ett bra sätt att störa förstörelsemaskinen och göra skillnad varje dag. För att inte tala om hur bra man mår efter en lyckad minikupp mot civilisationen.

7. Befolkningsminskning. Vi måste ta vårt ansvar. Vår kultur har sedan jordbruket uppfanns värderat stora barnfamiljer högre än andra och kärnfamiljen har varit den enda accepterade familjen, vilket lett till mycket besvär för alla de som inte vill leva så. Vi måste gå ut hårt och bestämma oss för högst ett barn per förälder. Är vi en storfamilj med sex vuxna bör vi inte yngla av oss mer än att det blir sex barn sammanlagt. För barnens skull och för planetens skull måste vi bli färre. Färre barn ger mer vuxentid per barn och färre munnar att mätta.

8. Låt oss pröva olika sätt att leva. Låt de som vill leva ursprungligt, som samlare och jägare i sverige, göra det. Det är få som verkligen kan och vill, men vi kan lära mycket av dem. Låt oss rädda de få ursprungsfolk som finns kvar. De har otroligt mycket att lära oss om mellanmänskliga relationer och relationer med andra levande varelser. Låt oss inte kasta skit på dem som vill bo i skogen och heller på dem som vill på i storstan och ockupera hus eller bara leva ett stillsamt liv i förorten. Låt oss se att vi är en del av samma kamp och låt oss bilda nätverk istället för att sekta loss oss från det större sammanhanget.

Det här är en kamp som gäller livet och låt inte vår rörelse förfalla till en subkultur för folk mellan 15 och 30 år. ★

Snusmumriksk andlighet del ett

Den gröne

Jag har känt att jag tagit en paus med Gud, i Gud, med hjälp av Gud, men från? Efter trettio års gudstro, barnatron inkluderad, känner jag inte att min tro och övertygelse på en Evig upphöjd närvarande Gud och Skapare är det viktigaste i mitt liv. För några år sedan kände jag att den hierarkiska civilisationsunderstödjande religionen, en Gud som är bortom och upphöjd och som samlar det heliga i sin egen person, ett himmelrike som står att finna efter detta livet om man varit lydig och gudfruktig, detaljerade regler och dogmer, inte längre var sådant jag kunde rätta mitt liv efter, utan efter det att min son föddes, så kände jag att den andlighet jag sökte snarare manifesterade sig i det konkreta livet, snarare än abstrakta tankesystem. Det lilla barnets blick, var himmelriket här och nu, spädbarnets grepp om mitt finger var en biologisk-själsig kraft starkare än årtusendens religiösa traditioner, Gud var möjlig men inte relevant, med ens kände jag någonstans att min resa inom religionerna varit en resa och kanske en flykt från mig själv, och att faderskapet fick mig att återvända till den utgångspunkt som är jag själv. Bortom religion, kultur, etnicitet, lager som vi ofta tar – eller misstar - för oss själva.

Från att ha känt att livet är fullständigt förklarat genom religionens understödjande raster, känner jag att det mesta är föränderligt och ibland oförklarligt. Att religionen är en kulturprodukt och att det finns något som går djupare än det, en konkret naturprodukt, livets egen sång. Jag gick från att se Gud som alltings mittpunkt, till att se det gudomliga som en möjlig hypotes. Från traderad religion och stort religionsintresse, till självupplevd naturandlighet och viss religionströtthet. Från strikt monoteism, till en salig blandning av ateism, mystik omniteism, polyteism, agnosticism och skepticism. Från att ha fokuserat på en historisk bok skriven av människor, så söker jag numera läsa Livet själv i sin mångfald, en stor berättelse som är cyklisk och ahistorisk. Jag känner att jag gått från att se att vi är den antropocentriska huvudpersonen i en linjär förutbestämd historia, till en av många levande varelser i livets sång om sig själv.

Istället för att hängivet dyrka en gudom, så kan jag leka med tanken att väsen, andar, gudomar, människor och andra djur kan förmedla ett andligt budskap till mig som griper an i just mitt liv. I den mer direkta självupplevda och fantasifulla världen av kansken och möjligheter kan jag skönja vägledare som tilltalar, utan att hölja deras budskap i dogmer och måsten. Ett sådant väsen som jag leker med, vandrar med och speglar mig i, utan att undra om han finns eller inte, är den Gröne mannen.

Jag har länge känt närvaron av en gestalt som jag kallar den gröne. Kanske är han en naturrådare, kanske en liten aspekt av det stora gudomliga, en gammal jägarsamlargudom, en växt- och djurgudomlighet, en fruktbarhetssymbol som dröjer sig kvar i våra uråldriga stenålderssjälars innersta skrymslen. Kanske är det vår otämjda friska vildhet som ger sig till känna under 10000 års kultur och civilisationslager. Och kanske är det bara lek och inbillning, men är det så så gör det inget.

Utan att vara religionshistorisk korrekt, om man nu kan vara det, utan genom att associera fritt känner jag igen honom som den behornade Kernunnos i keltisk tradition, som vår nordiske Frej, som mesopotamiens Enkidu, som den indiska kulturens proto-Shiva, som en arkaisk kvarleva inom den sufiska traditionen känd som al-Khidr, som aspekter av egyptens Osiris, som den hellenska kulturens Pan och Dionysus, som den gröne mannen inom europeisk kultur, en figur som ofta sitter på kyrkofasader och katedraler och kikar ner på den kultur som lämnade de stora skogarna bakom sig.

I Litteraturhistorien finns arketypen också bevarad och använd genom karaktärer som Puck i Shakespears en Midsommarnattsdröm, Robin Hood, den gröne Riddaren i sagan om Gawain, Tove Janssons Snusmumriken, Tolkiens gröne halvgud Tom Bombadill och enten Lavskägge, Plupp i Inga Borgs barnböcker och många fler. Till och med på amerikanska burkar med genmodifierad majs står han att finna paradoxalt nog.
Att leka och gå med den gröne mannen är att söka sig tillbaka till den inneboende positiva vildväxande kraft vi har inombords, det är att skymta honom i skogsbrynet en disig höstmorgon, det är att återknyta till den självläkande naturkraft som vi finner i samhörigheten med allt annat levande, det är att åter igen börja nynna och kanske sjunga den gröna sången vi föddes med men ofta tappade kontakt med uppväxta i en tämjd fyrkantig stadskultur, att gå med den gröne är att ta ansvar för Moder Jords hälsa och värna vår biologiska mångfald, det är att se träden som våra helgedomar och djuren som syskon. Det är att se sexualiteten som den underbara livsbejakande kraft det är och skönheten i livets olika växlingar.
Den gröne mannen dansar med den stora gudinnan. En dans som vi alla är inbjudna till om vi så vill. Det är inte en fråga om tro, vetenskap, dogmer och system, utan en fritt flödande lekfull polska där vi i extasens virvel hittar oss själva som vi är bakom stela fasader. I Stormens öga sjunger våra själar fortfarande sången om oss själva som en vacker liten del av Livet.

Den naturromantiske värmländske skalden Dan Andersson skaldade:

Jag har känt det dunklaste dunkla,
som lever och njuter och lider
under gräsens flätade täcke,
som kravlar och krälar och kryper
och fångar och dödar och äter
och avlar och dör för att leva
pånyttfött i kommande tider…
Jag vet alla vägar för vattnet,
där de nyfödda bäckarna mumla,
under mossornas multnande skogar,
under böljande lövverk, som myllra
av kvickbent och svartbrunt och maskvitt,
som väntar på växande vingar
till soldans i berglandets vår.

En djävulsk dialektik

teoretiserande teorier
intellektualiserande intellekt

en djävulsk dialektik
där motsatserna aldrig ifrågasätter varat
utan syntesen förblir i sin bur

i skådespelet finns ingen plats
för den som har brutit sig fri
döden blir det som förlöser
livet det som fångar in

i ett rum utan fönster
måste man se genom väggar
och tänkta sig det otänkbara
nämna det onämnbara
om så bara viskande

frihet utan antites
är en syntes i sig
det finns inga alternativ

av Thomas Toivonen

en bortglömd självklarhet

innan det ödesdigra klivet
levdes det enkla jordnära livet
homo var fri och del av naturen
ej fast i den betvingande kulturen
som med konster och krumbukter
och mentala skenprodukter
kulturella distraktioner
civiliserade abstraktioner
vilseleder från det självklara
glömmer bort det uppenbara
att vi är tvåbenta hårlösa djur
som behöver en levande natur

av Nattsmyg

frihetskämpar

jag har hört om de som fritager djur
ur försökslabbets och djurfabrikens bur
så att de ska slippa tortyr och slakt
utfört av primater med alltför stor makt

jag läste om nån som stadsjeepar oskadliggjorde
och tänkte att det är något som vi alla borde
bilarna som brann den där kvällen
gav honom tjugotre år i cellen

det finns visst dom som byggnader bränner ner
det måste vara människor som känner efter lite mer
och inte ser på när planeten man mördar
utan istället Jorden respekterar och vördar

jag har sett när man startar upplopp slåss med snuten
bygger barrikader krossar fönster vägrar hålla truten
folk som längtar efter frihet så innerligt mycket
och gör motstånd mot det globala förtrycket

ett folk med spjut mot helikoptrar sig försvara
ville sin paradisö och primitiva kultur bevara
nolltolerans mot civilisation och modern teknik
för att undgå utrotning och annan tragik

det här är bara några exempel
på folk som har fått på sig en stämpel
om att vara ligister terrorister barbarer
jag tycker istället dom förtjänar fanfarer

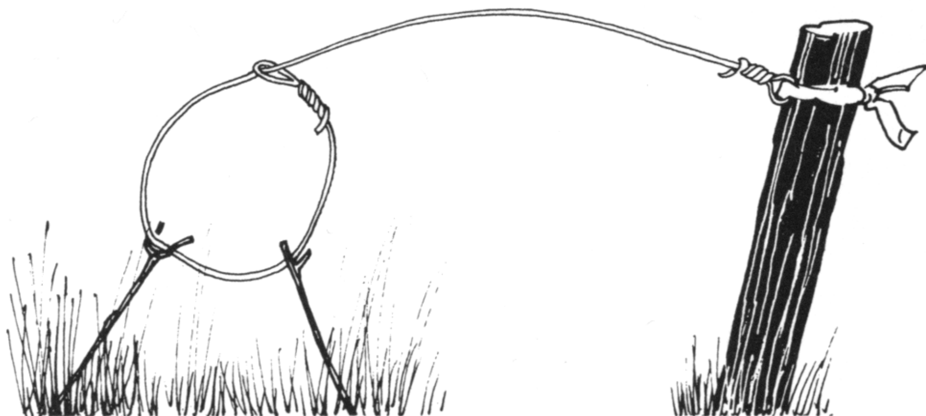
det gläder mig att det i alla länder
finns dom som tar saken i egna händer
och kämpar för primal anarki
dom har min djupgrönaste sympati

av Nattsmyg

Ursprungligt liv

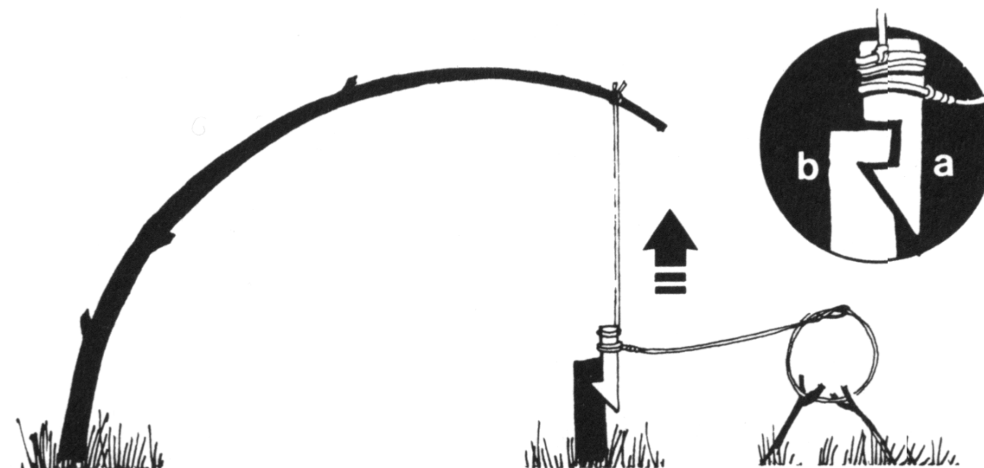
Under den här rubriken berättar vi om olika tekniker man kan använda sig av när man lever i det vilda. Att återförvilda sig kan innebära många saker och att lära sig ursprungliga sätt att skaffa sin egen mat och att läka sig själv är ett av dem.

När man tar andra djurs (och andra levande varelsers) liv för att själv överleva bör man göra det med respekt. Gillrar man fällor och snaror är man en idiot om man inte ser till att vittja dem flera gånger om dagen, så att fångade djur inte lider i onödan. Respekt för livet är respekt för jorden och för dig själv.

En enkel snara (bilden ovan) för harar och annat småvilt. Man kan förstora den för större vilt som rävar och grävlingar. 1. Gör en knytnävsstor ögla. 2. Sätt den en decimeter ovanför marken och en handsbredd frän ett hinder på stigen så att djuret lockas att passera just här. 3. Se till att den sitter ordentligt fast. Sätt kvistar under för att hålla snaran på plats om det behövs.

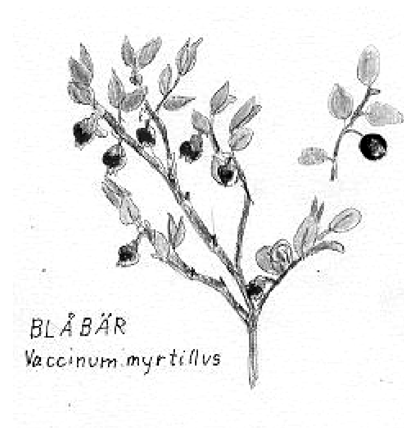
Enkel sprättsnara (bilden på nästa sida) är en effektivare variant av den enkla snaran. Man böjer helt enkelt ett litet träd som kan lyfta bytet från marken när det fastnat i snaran. När bytet är fångat dras haken ur läget och bytet blir hängande i luften. Bra för exempelvis harar och rävar för det spelar ingen roll från vilket håll viltet kommer. Bra att sätta vid en träng passage på en viltstig (ställe där man vet att många djur rör sig). Skär ett hack i pinnen (a) som passar i stolpen (b) som du har slagit ner i jorden. Fäst snaran i bakpinnen som i sin tur är fäst i ett snöre i sprättpinnen

BILDERNA TAGNA FRÅN ”ÖVERLEVNADSHANDBOKEN” AV JOHN WISEMAN

Egenvård med viltväxande örter är en kunskap som nästan gått helt förlorad. Det finns så mycket att lära om igen. Här följer ett par exempel på vissa växters medicinska verkan.

BAKTERIE och/eller SVAMPHÄMMANDE ÄMNEN finns i: blåbär, brännnässla, backtimjan, svarta vinbär, en, pepparmynta, humle, malört, åkerfräekn, vitlök och vitmossa, mfl.

BLOD- och DIARRÈSTOPPANDE: daggkåpa, mjölon, smultron, nejlikrot, johannesört, slån, björnbär, hallon, tussilago, blåbär och lingon, mfl.

HJÄRTSTÄRKANDE: liljekonvalj, rundhagtorn, fingerborgsblomma och hjärtstilla, mfl.

INSEKTSAVSKRÄCKANDE: aromatiska oljor att använda utanpå kroppen: malört, renfana, skvattram och vitlök.

MENSTRUATIONSDÄMPANDE: vitplister, gåsört och kamomill.

UPPGIFTER FRÅN ”HANDBOK I VARDAGSEKOLOGI” 93-95”

Lycka till!

Att producera eller inte producera?
Klass, modernitet[1] och identitet

av Kevin Tucker

Klass är en social relation. Den handlar i grunden om ekonomi. Den handlar om att vara producent, distributör eller ägare av produktionsmedlen och dess frukter. Oavsett vilken kategori en person tillhör, så har det att göra med identitet. Vem identifierar du dig med? Eller snarare, vad identifierar du dig med? Vi passar alla in i en mängd socioekonomiska kategorier, men det är inte det som är frågan. Är ditt jobb din identitet? Är din ekonomiska nisch det?

Låt oss gå tillbaka ett steg och fråga oss, vad är ekonomi? Min ordbok definierar det som ”vetenskapen om produktion, distribution, och konsumtion av varor och tjänster”. För all del, ekonomier existerar. I alla samhällen där tillgången till livets nödvändigheter är ojämnt fördelade, där folk är beroende av varandra (och framförallt av institutioner), finns det ekonomi. Målet för revolutionärer och reformister har nästan alltid handlat om att omorganisera ekonomin, att rikedomar måste omfördelas. Kapitalist, kommunist, socialist, syndikalist, allt handlar om ekonomi. Varför? Därför att produktionen har naturaliserats, ekonomin blivit en vetenskap, och arbete helt enkelt blivit ett nödvändigt ont.

Det har att göra med syndafallet, när Adam inte lydde Gud och därför fick som straff att odla jorden. Det har att göra med den protestantiska arbetsmoralen, och varningar om de sysslolösa händernas synd. Arbetet blir grunden för mänskligheten. Det är det som är ekonomins inbyggda budskap.

[1] Modernitet är ett begrepp som betecknar den samhällsordning som växte fram ur upplysningen, baserat på rationella/vetenskapliga principer, individuella rättigheter och etablerade politiska system.

Arbetet ”är det första grundvillkoret för all mänsklig existens, och detta i en sådan utsträckning, att vi på sätt och vis måste säga att arbetet skapade människan själv”. Det är inte Adam Smith eller Gud som säger detta (i alla fall inte den här gången), utan Friedrich Engels.

Men någonting är väldigt fel här. Hur är det med de där Andra, de bortom Edens murar? Hur är det med de vildar som jordbrukarna och conquistadorerna (om man nu kan skilja dem åt) betraktade som lata bara för att de inte arbetade? Är ekonomi något universellt?

Låt oss gå tillbaka till vår definition.

Produktion är ekonomins kärna. Så om produktion inte är något universellt, så kan lyckligtvis inte heller ekonomi vara det. De där Andra, barbarerna bortom Edens murar, Babylons murar, och trädgårdarna, de som var nomadiska samlare och jägare, de producerade ingenting. En jägare producerar inte vilda djur, och en samlare producerar inte vilda växter. De bara jagar och samlar. Deras existens är att ge och ta. Men det är ekologi, och inte ekonomi. Varje individ i ett samhälle av nomadiska samlare och jägare är kapabel att skaffa det den behöver på egen hand. Att de inte agerar ensamma är en fråga om ömsesidig hjälp och socialt samarbete, inte tvång. Om de inte gillar sin situation, ser de till att ändra de på den. De är kapabla till det, och de uppmuntras att göra så. Deras slags utbyte är anti-ekonomi, och bygger på allmän ömsesidighet. Det betyder förenklat att folk ger vad som helst, till vem som helst, när som helst. Det finns inga protokoll, inga kvitton, inga skatter och inget system för att mäta eller värdera.

Dessa samhällen är egentligen anti-produktion, anti-rikedom, anti-makt och anti-ekonomi. De är helt enkelt jämställda i grunden, i en sorts organisk primal-anarki. Men det förklarar inte hur vi blev ekonomiska människor, och hur arbete blev identitet. Förklaringen får vi genom att se på civilisationens ursprung. Civilisation bygger på produktion. Det första exemplet på produktion är överskottsproduktion. Nomadiska samlare och jägare skaffade det de behövde, när de behövde det. De åt djur, insekter och växter. När ett antal samlare och jägare blev bofasta, fortsatte de jaga djur och samla växter, men inte för att äta (i alla fall inte omedelbart). I Mesopotamien, vår nu globala civilisations vagga, gick det att skörda vidsträckta fält av vild spannmål. Till skillnad från kött och de flesta vilda växter, kan spannmål lagras utan någon intensiv teknologi. Den lades i enorma magasin. Men spannmål skördas efter säsong, så när folkmängder växer blir de mer beroende av spannmålsmagasin än av vad som finns fritt tillgängligt. Det är här distributionen kommer in. Spannmålsmagasinen ägdes av eliter eller familjeäldre, och de bestämde över fördelningen och distributionen till folket som tjänade dem. Beroende medför kompromiss, och det är ett centralt element inom domesticering. Spannmål måste lagras, och ägarna till magasinen lagrar och fördelar spannmålet i utbyte mot ökad social status. Social status medför tvångsmakt. Så uppstod Staten.

På andra ställen, t ex längs vad som nu är USA’s nordvästra kust upp in i Kanada, fylldes magasinen med torkad fisk istället för spannmål. Kungadömen och strikta hövdingadömen uppstod. Det var de som fyllde magasinen som fick kontroll över den uppstådda makten.

Det här borde låta bekant. Expansiva handelsnätverk bildades, och domesticeringen av först växter och sen djur följde i befolkningsökningens spår. Behovet av mer spannmål gjorde att samlare blev jordbrukare. Jordbrukarna behövde mer land, och krig utkämpades. Soldater värvades, slavar infångades, och nomadiska samlare och jägare, och hortikulturalister trycktes bort och dödades. Folket gjorde inte allt detta bara därför att deras kungar och hövdingar sa så, utan för att deras skapade gudar sa så. Prästerna var lika viktiga för statens uppkomst som hövdingar och kungar. Vid vissa tillfällen var de i samma ställning, vid andra inte, men de levde av varandra. Ekonomi, politik och religion har alltid varit ett och samma system. Nu för tiden har vetenskapen tagit religionens roll. Det är därför som Engels kunde säga att arbete är vad som skilde människor från apor. För vetenskapligt sett kunde det lätt vara sant. Gud dömde Adam och Evas ättlingar till att betvinga jorden. Båda synsätten handlar bara om tro. Och tro uppstår lätt när den påbjuds av handen som föder en. Så länge som vi är beroende av ekonomi, kommer vi kompromissa med vad växterna och djuren säger oss, och med vad våra kroppar säger oss. Ingen vill arbeta, men ändå är det något man måste göra, för så är det bara.

Så ser vi genom civilisationens tunnelseende. Ekonomin behöver reformeras eller revolutioneras. Produktionens frukter behöver omfördelas.

Det är här klasskampen kommer in.

Klass är en av flera sorters relationer inom civilisationen. Det har ofta hävdats att civilisationens historia är historien om klasskamp. Men jag skulle hävda annorlunda. Relationen mellan bonde och kung, och mellan hövding och ofrälse, kan inte reduceras till en enda uppsättning kategorier. När vi gör det ignorerar vi de skillnader som hör till en mängd olika aspekter inom civilisationen. Förenkling är trevligt och frestande, men om vi ska förstå hur civilisationen uppstod, så att vi kan förstöra den, måste vi vara öppna för att förstå subtila och betydande skillnader. Vad kan vara mer betydande än hur makt skapas, upprätthålls och hävdas? Jag menar inte att nedvärdera det mycket verkliga motstånd som ”underklassen” har gjort mot olika eliter, långt ifrån. Men att säga att klass eller klassmedvetande är universellt bortser från viktiga detaljer. Klass handlar om kapitalism. Det handlar om ett globaliserande system som grundar sig på absolut förmedling och specialisering. De uppstod ur feodala förhållanden genom handelskapitalism, in i industriell kapitalism, och nu modernitet. Proletärer, borgare, bönder, småborgare, är sociala klasser som rör vår relation till produktion och distribution. Speciellt i kapitalistiska samhällen handlar allt om detta. Allt det här var som tydligast under kapitalismens höjdpunkt. Du antingen arbetade i en fabrik, ägde den, eller sålde det som kom ut ur den. Det var klassmedvetandets höjdpunkt, just eftersom det inte fanns något tvivel om klasserna. Proletärer befann sig under samma villkor, och till största delen visste de också att det var där de alltid skulle stanna. De tillbringade sina dagar och nätter i fabriker, medan de borgerliga övre samhällsskikten alltid var tillräckligt när att känna lukten men inte smaken av. Oavsett om du trodde på Gud, Smith, eller Engels, så var det arbetet som var ditt innersta väsen. Det var det som gjorde dig till människa. Att få ditt arbete stulet från dig måste ha varit det värsta av alla brott. Arbetarna skötte maskinerna, och det var också inom deras räckhåll att ta över dem. De kunde göra sig av med chefen och sätta in en ny, eller sätta in ett arbetarråd.

För den som trodde att produktion var något nödvändigt var det här revolutionerande. I synnerhet därför att det var fullständigt möjligt. Några provade det. Vissa av dem lyckades. Många lyckades inte. De flesta revolutioner anklagades för att ha svikit sina skapares ideal. Men inte någonstans gjorde det proletära motståndet helt slut på förtryckande relationer. Den enkla anledningen är att de var inne på fel spår. Kapitalism är bara en form av förtryck, och inte dess källa. Produktion och industrialism är delar av civilisationen, ett arv mycket äldre och långt mer rotat än kapitalismen. Men frågan handlar egentligen om identitet. Klasskämparna accepterade sitt öde som producenter, men försökte göra det bästa av en redan dålig situation. Civilisationen kräver en sådan trohet, men det är ett öde som jag inte kommer acceptera. Och det är ett öde som Jorden inte kommer acceptera.

Klasskampens oundvikliga slutsats är begränsad, därför att den grundar sig i ekonomi. Klass är en social relation, men den är knuten till den kapitalistiska ekonomin. Proletärer definieras som folk som säljer sitt arbete, och proletär revolution handlar om att ta tillbaka sitt arbete. Men jag köper inte Guds, Smiths, eller Engels myter. Arbete och produktion är inte universellt, och det är civilisationen som är problemet.

Det vi måste lära oss är att länken mellan våra egna klassrelationer och tidigare civilisationers sådana, inte handlar om vem som säljer och vem som köper arbete, utan om själva existensen av produktion. Om hur vi började tro att det är rättfärdigat att tillbringa våra liv med att bygga makt som utövas mot oss. Om hur kompromissandet av våra liv som fria varelser, till att bli arbetare och soldater, blev en kompromiss vi var villiga att göra. Det handlar om civilisationens materiella villkor, och rättfärdigandet av dessa, därför att det är så vi kommer att kunna

förstå civilisationen. Så att vi kan förstå vad domesticeringen kostar oss själva och Jorden. Så att vi kan förstöra den en gång för alla. Det är det som den anarko-primitivistiska kritiken av civilisationen försöker göra. Den handlar om att förstå civilisationen, och hur den skapas och upprätthålls. Kapitalism är ett sent stadium i civilisationen, och klasskampen som motstånd mot den ordningen är extremt viktig, både för vår förståelse av civilisationen och hur vi ska angripa den. Det finns ett rikt arv av motstånd mot kapitalismen. Det är en av flera delar av historien om motstånd mot makten, som går tillbaka till dess ursprung. Men vi måste vara vaksamma mot att se något stadium som det enda stadiet. Anti-kapitalistiska angrepp är just det, anti-kapitalistiska. De är inte anti-civilisatoriska. De berör en viss typ av ekonomi, inte ekonomin, produktionen eller industrialismen i sig själva. En förståelse av kapitalismen är endast användbar så länge den är historiskt och ekologiskt rotad.

Men kapitalismen har varit den huvudsakliga måltavlan för de gångna århundradenas motstånd. Som sådant är klasskampens grepp uppenbarligen inte lätt att gå vidare från. En global kapitalism var väl rotad vid år 1500 e kr, och fortsatte sedan genom de senaste 500 årens teknologiska, industriella, och gröna revolutioner. Med en teknologisk uppgång har den spridits över planeten, till en punkt där det nu finns endast en global civilisation. Men kapitalismen är fortfarande inte universell. Om vi ser världen som en scen för klasskamp ignorerar vi de många fronter av motstånd som uttryckligen kämpar mot civilisationen. Detta är något som klasskampens förespråkare så typiskt ignorerar. Men på sätt och vis är det endast ett av två huvudsakliga problem. Det andra problemet är förnekandet av moderniteten.

Moderniteten är den sena kapitalismens ansikte, och det är det ansiktet som vi har sett sprida sig under de senaste 50 åren. Detta genom en serie av teknologisk expansion, som har gjort den globala ekonomi som vi känner möjlig. Den kännetecknas av hyperteknologi och hyperspecialisering. Vi måste inse att kapitalisterna vet vad de håller på med. Hotet om en proletariatets revolution har troligen aldrig upplevts så starkt som det gjorde under perioden som ledde fram till första världskriget, och sen sträckte sig fram genom andra världskriget. Båda krigen utkämpades delvis för att släcka den revolutionära glöden.

Men det slutade inte där. Kapitalisterna visste att under efterkrigsperioderna måste all form av större återuppbyggnad verka emot nivån av klassmedvetande. Det var viktigt att bryta ner möjligheterna till organisering. Vår globala ekonomi var begriplig, inte bara i ekonomiska, utan också i sociala termer. Klassammanhållningens konkreta verklighet hade skakats. Framför allt så innebar den globala produktionen att en proletariatets revolution inte kunde föda och försörja sig själv. Det var en av de främsta orsakerna till de socialistiska revolutionernas ”misslyckanden” i Ryssland, Kina, Nicaragua och Kuba, för att bara nämna några. Modernitetens struktur är anti-klassmedvetande. I industrialiserade länder är den största delen av arbetsstyrkan serviceorienterad. Folk skulle mycket enkelt kunna ta över ett antal Wal-Marts, men vad skulle det leda till? Den moderna kapitalismens periferi och kärna är helt och hållet spridda över världen. En revolution skulle behöva vara global, men skulle resultatet se något annorlunda ut när allt kommer omkring? Skulle det bli någonting mer önskvärt?

I utvecklingsländerna, som tillgodoser nästan alla behov de industrialiserade länderna har, är klassmedvetandets verklighet väldigt påtaglig. Men situationen är mycket densamma som här. Vi har polis och vi vet vår plats, de har en vardagsverklighet fylld av militära ingripanden. Hotet om statlig vedergällning är mycket verkligare, och kärnstaternas makt att hålla dessa folk på plats är något som de flesta av oss antagligen inte kan förställa oss. Men även om en revolt skulle lyckas; vad ska de med slavlönefabriker och monokulturella åkrar till? Problemet går mycket djupare än vad som kan uppnås genom att omstrukturera produktionen. Och sett till industriländerna, så går problemet ännu djupare än så. Modernitetens anda är extremt individualistisk. Även om det faktumet i sig själv förstör allt som det innebär att vara människa, så är det just den vi har emot oss. Den är som lottokapitalism; var och en tror på sin egen möjlighet att bli rik. Vi håller bara på att leta efter vinstlotten. Vi vill mer än gärna bli rika, och vi är beredda att försöka tills vi dör.

Den postmoderna utgångspunkt som definierar vår verklighet, säger oss at vi inte har några rötter. Den matar den passiva nihilism som påminner oss om att vi är körda, men att det inte går att göra någonting åt det. Så sa Gud, Smith och Engels, och numera påminner oss filmer, musik och marknaden om detta.

Sanningen är att i den här kontexten så har den proletära identiteten inte mycket mening. Klasser existerar fortfarande, men inte i någon revolutionär kontext. Studie efter studie visar att de flesta amerikaner ser sig själva som medelklass. Vi dömer efter vad vi äger snarare än vad vi är skyldiga kreditbolaget. Lånade och imaginära pengar föder en identitet och en kompromiss – att vi är villiga att sälja vår själ för mer prylar.

Vår verklighet går djupare än vad en proletär identitet kan svara mot. Den anti-civilisatoriska kritiken pekar mot en mycket mer ursprunglig källa till våra förhållanden än så. Den accepterar inga myter om nödvändig produktion eller arbete, utan söker efter ett sätt att leva där dessa saker inte bara är frånvarande, utan där de också är medvetet undantryckta.

Den kanaliserar någonting som mer och mer upplevs som att moderniteten automatiserar livet. Medan utvecklingen förstör de återstående ekosystemen, medan produktionen ger oss ett fullständigt syntetiskt liv, medan livet förlorar mening, medan Jorden dödas.

Jag förespråkar primalkrig.

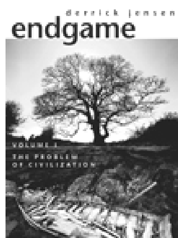
Men det här är inte ett slags anti-civilisatoriskt klasskrig. Det är inte ett verktyg för organisering, utan ett uttryck av vrede. En sorts vrede som känns vid varje steg i den domesticerande processen. En sorts vrede som det inte kan sättas ord på. Det ursprungliga jagets vrede, som har underkuvats av produktion och tvång. Den sortens vrede som inte kompromissar. Den sortens vrede som kan krossa civilisationen.

Det är en fråga om identitet.

Är du producent, distributör, ägare, eller människa? Och framför allt, vill du omorganisera civilisationen och dess ekonomi, eller kommer du inte nöja dig med något mindre än dess totala förstörelse? ★

R E C ENSIONER

Av böcker, filmer och annan media

Endgame vol I & II
av Derrick Jensen

I sitt senaste episka, 931 sidor, två delar långa, mästerverk, Endgame, stakar Derrick Jensen ut nya, radikala vägar för att förändra och rädda någon slags värld framöver. Derrick Jensen är enligt min mening en av vår tids bästa författare. Både i sitt hantverk och med den ärlighet han tar sig an vår tids stora ödesfrågor överträffar han de flesta. I tidigare böcker som A Language Older than Words (2000) och The Culture of Make Believe (2003) har han skrivit om den här kulturen och samhällets inneboende destruktiva beteende. I andra böcker som Walking on Water: Reading Writing and Revolution (2005), tar han sig an de problem ligger i dagens undervisningssystem och hur grundskolan förbereder oss för ett liv som lönearbetare.

I korthet handlar Endgame dels om att vi behöver bryta oss fria från illusioner om att den här civilisationen och samhället kan reformeras och bättra sig i sitt destruktiva beteende, och dels hur vi kan hitta nya, fungerande strategier för att montera ned det system som inte kan reformeras (läs civilisation). Vi kan formulera visioner och hoppas på att de med makten kommer ändra sig, men Jensen undrar om vi någonsin kommer att på djupet nå de som förstör världen. Han skriver vidare att om vi inte kan reformera och rädda den här civilisationen, vad bör vi då göra? Vi kan ordna demonstrationer, gå och rösta, hoppas på Peak Oil och ekobyar, begråta världens eländen, men ingen av våra strategier eller brist på strategier kommer att förhindra en aldrig tidigare skådad förstörelse.

Och om våra strategier inte fungerar och situationen är minst sagt allvarlig, bör vi inte då som Derrick Jensen ställa oss frågan: Vad väntar jag på? När kommer jag att göra det som krävs för att få ett slut på vansinnet?

För nästan exakt ett år sen, runt den 31 augusti, satt jag här hemma framför en liknade bärbar dator och skålade adjö till New Orleans. Timmar och nätter hade förflutit med lika många orkanprognoser och sattelitbilder som starka, amerikanska drinkar. Med en nära vän och min flickvän hade vi en och en halv månad tidigare besökt den av klimatförändringar, korruption, politik och orkaner dödsdömda staden. Jag lever, staden dog.

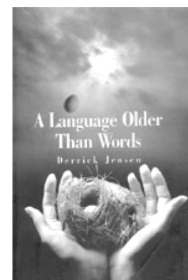
En av de viktigaste frågorna som Jensen formulerar med Endgame är: Vilka av våra strategier som aktivister, miljökämpar, författare, akademiker, utbildare, människor, kommer att förhindra en näst intill total förstörelse av planeten?

Och frågan jag ställer mig är: Om inte mitt arbete på Cemus, medlemskap i ett otal föreningar, ytterligare ett socialt spännande år i Uppsala, min röst i valet i september, kommer att förhindra nästa New Orleans och en näst intill total förstörelse av planeten, vad behöver jag då göra? Hur bör jag leva de kommande åren av mitt liv, för att verkligen förhindra den totala förstörelsen av allt och alla jag älskar?

Jensen svar på frågan är enkelt och skrämmande på samma gång: Gör vad som behövs, montera ned de system som utgör det vi kallar civilisation, montera ned de system som förstör liv, land och planeten. Och viktigaste av allt börja nu och var smart med hur du gör det, för de civiliserade kommer att slå tillbaks med allt de har. Voltaire skrev i sitt välkända citat om jordbävningen som hade drabbat Lissabon 1755: ”Lissabon ligger i ruiner, men man dansar i Paris!” Här i Uppsala skyfflar jag papper och dricker bag in box (och ibland dansar jag), medan världen brinner och ruineras. Inget fel med att dansa eller dricka vin, men kanske är det så att vår samtid kräver mer av oss än kontorsarbete och spridda nöjen när tillfälle ges.

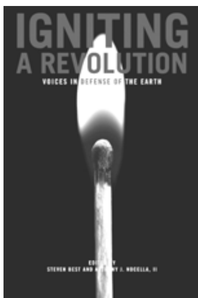
Min tid här i Uppsala, den tid jag har kvar här, är mitt adjö till alla strategier som aldrig fungerade och alla praktiska och sociala kompromisser som varken ledde mig eller er någonstans. Kära läsare, domedagsklockan har klämtat bra länge. Det är hög tid att sluta vänta.

På *www.endgamethebook.org* kan du bland annat läsa utdrag ur boken och lyssna på föreläsningar med Derrick Jensen. Mer om Derricks övriga böcker finns *på www.derrickjensen.org* // Daniel Mossberg

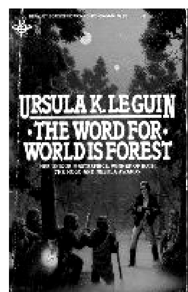

A Language Older Than Words
av Derrick Jensen

Det här är den kanske vackraste och hemskaste bok jag någonsin läst. Jensen berättar om sin uppväxt och väver in historier som påverkat honom och hans syn på naturen, civilisationen och mänskligheten. Jensen har ett fantastiskt språk som låter en vaggas in i en rytm för att sedan skaka om en och göra en så förbannad att man vill slänga boken i väggen, skrika ut sin ilska och ångest, för att sedan kasta sig efter boken igen och fortsätta läsa. // ASFALTSBARN

Igniting a Revolution: Voices in Defence of the Earth är en samling essäer av olika författare, vars genomgående tema är revolutionär miljökamp. Den är sammanställd av Steven Best och Anthony J. Nocella II, och är indelad i sektioner med olika teman, som inleds med ett stycke poesi. Sektionerna handlar om historia, hållbarhet och konsumtion, religion och andlighet, primitivism och civilisationskritik, repression och motstånd, direkt aktion och sociala rörelser. Sist ryms också en samling välskrivna och vackra ELF-kommunikéer. Skribenterna kommer från olika rörelser och har olika bakgrund. Några som kanske känns igen är Rob Los Ricos, John Zerzan, Jeff Free Luers, Jesus Sepulveda och Derrick Jensen. Boken är en ambitiös samling som försöker ta ett helhetsgrepp om och belysa olika aspekter av den radikala miljörörelsen. Den vill sammankoppla olika kamper, miljökamp med sociala rörelser och rättviserörelser. Den är väldigt inspirerande och något av det bästa jag har läst inom den grönanarkistiska litteraturen. Även för oss som håller med så ger den många nya inblickar och delar med sig av andras erfarenheter. Läs den, och ge den sen vidare till någon som kanske inte håller med. Den finns att beställa från tex Adlibris. Inkomsterna från försäljningen går till blan andra *Earth Liberation Prisoners Support Network*. // NATTSMYG

The Word For World Is Forest
av Ursula K. LeGuin.

Riktigt häftig Sci-Fi-berättelse historia. Människorna på Jorden har exploaterat alla naturens resurser och koloniseringen av resten av rymden har pågått i generationer. På skogs-planeten där människorna har börjat hugga ner de stora träden bor Athsheafolket, eller “creechies” som människorna kallar dem. Athsheafolkets tankar och ageranden är väldigt intressanta och boken är väldigt spännande och tänkvärd. Jag ska inte berätta mer, för jag vill inte spoliera läsningen för dig. Men den var häftigt och den appelerar till allt i mig som vurmar för andlighet, motstånd, solidaritet och nänujävlar. Ursula har en egen hemsida, ursulakleguin.com, som mest kretsar kring de andra böckerna hon har skrivit. // ASFALTSBARN

Människan, kulturen och evolutionen
av Tomas Ljungberg

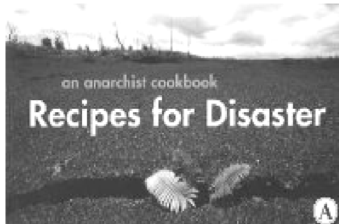
Denna bok har i grunden förändrat hur jag ser på människan som varelse. Jag har läst mycket om människans natur, men aldrig på det här sättet och ur det här perspektivet. Den är tjock, den är komplex, men den är fantastisk. Den tog mig ett år att läsa. Inte för att den var krånglig, utan för att jag efter varje kapitel slog mig för pannan då ytterligare en polett ramlade ner och jag var tvungen att vila skallen en stund. Hade jag råd skulle jag skänka denna bok till alla jag känner. Detta är en bok att förundras över att älska och som kan förändra sättet du ser på dig själv, dina barn, din omgivning och hela planeten. Om du låter den. Eller så kanske du inte gillar den alls och kör på i gamla hjulspår. Vem vet. Men. Ge. Den. En. Chans. Den är ingen bibel, man når ingen frälsning, men den är en genomkörare som rensar kanalerna en gång för alla. Man behöver inga som helst förkunskaper om psykologi eller biologi för allt finns i den boken. En crash course i helhetstänk, skulle man kunna säga.

“Människans psykiska fungerande har beskrivits mycket olika inom olika vetenskapliga områden. Att så är fallet är av fundamental teoretisk betydelse och måste betyda att respektive synsätt är behäftat med inskränkningar. I boken Människan, kulturen och evolutionen - ett alternativt perspektiv presenteras en ny övergripande teori för människans psykiska fungerande. I boken visas att om man tar hänsyn till att den moderna människan lever i en för henne helt onaturlig miljö, som hon tvingas att anpassa sig till psykiskt genom att förneka viktiga delar av sig själv, kan ett alternativt pussel läggas där all kunskap om människan faller på plats. Boken är teoretiskt inriktad men inleds med en genomgång av grundläggande begrepp inom psykodynamik, kognitiv psykologi och evolutionslära, varför den kan läsas utan speciella förkunskaper. I boken utlinjeras grunden för ett helt nytt synsätt på människan som äger mycket bred tillämpbarhet.” Köp den på exiris.se eller låna på biblioteket.
// ASFALTSBARN

Gryning över Kalahari
Av Lasse Berg

Var kommer vi ifrån? Vad är det att vara människa? Berg reser runt i världen och språkar med de främsta forskarna inom arkeologi, paleoantropologi och primatologi. Han reflekterar och berättar om sina intryck , funderingar och slutsatser. Det är fantastiskt och hisnande att få kliva ner i historien och, som det känns, skaka tass med våra urmödrar som sedan blev oss. Aldrig att jag kallar någon för apa som skällsord efter denna bok. Dags att bejaka vår inre bonobo och arbeta bort vår inre schimpans och att ta till oss av hur bushmännen och san-folket lever. Finns nu som pocket. // VILDROTE

Recipes For Disaster – an anarchist cookbook
av CrimethInc-kollektivet

Denna bok är riktig behändig. Den ger många tips och är extremt genomarbetad och pedagogisk. Nej, det är inte en rensprängmedelsreceptsamling – a lá William Powell, så bli inte besviken – utan en utomparlamentarisk handbok i att stöpa om samhället med direkta aktioner. Här hittar man visserligen tips om hur man förstör diverse apparater men också om hur man skapar en fungerande vängrupp, organiserar ett svart block, snattar utan att åka fast och hur man gör rökbomber. Att den är välgjord och genomarbetad känner man när man exempelvis läser under avsnittet Sabotage: ”Om du ska bli involverad i sabotage borde du avhålla dig från utåtriktad aktivism, betala alla gamla böter och på alla sätt börja se ut som en mönstermedborgare först”. Boken rekommenderas varmt och är en aning modernare än exempelvis *Ecodefence* som i och för sig fortfarande har en massa bra tips. CrimethInc är ett gäng amerikanska individualanarkister med lätt grön anstrykning och är väl annars mest kända för boken *Days of War, Nights Of Love* och tidningen *Harbinger*. Finns på Adlibris.
// VILDROTE

Förnuft och känsla
avThomas Toivonen

Enligt soritesparadoxen är det omöjligt att säga var gränsen går mellan två värden. Om man till exempel tar ett korn från en sandhög så är det fortfarande en sandhög. Om man sedan tar ett till korn är det fortfarande en sandhög och på det sättet, genom att följa logiken i detta, kommer man slutligen fram till att ett sandkorn, eller till och med inget alls, är en sandhög. Samma sak gäller med en ung person. Vi kan ta en riktigt ung person, en sex månader gammal bebis. Alla kan väl hålla med om att en bebis som är sex månader plus en sekund fortfarande är ung. Till och med en bebis som är sex månader plus två sekunder är fortfarande ung. Men samma problem uppstår här, om man följer denna logik kommer man slutligen fram till den slutsatsen att en hundra år gammal person är ung. Detta är självklart inte sant. En person som är hundra år gammal är inte ung utan hundraåringen är gammal. Frågan är bara, var går gränsen mellan ung och gammal? Finns det en sådan gräns? Om inte, då blir ju begrepp som hög, ung och till och med flinskallig vaga. Man skulle till och med kunna säga att dom blir meningslösa eftersom det inte går att avgöra var gränsen går eller bestämma vissa fasta värden.

I ljuset av denna paradox förstår man plötsligt det tvångsmässiga behovet hos forskare att hitta den minsta gemensamma nämnaren för att på det sättet skapa en objektiv grund för premissen att man kan dela upp verkligheten i isolerade värden och därigenom undgå den stadigt ökande relativismen som har plågat mänskligheten sedan den symboliska kulturens uppkomst. Atomen har nu fått ge vika för supersträngen som denna minsta gemensamma nämnare. Men samma problem uppstår där. En supersträng måste ju bestå av ännu mindre komponenter och där kan vi då börja om från början.

Det enda logiska sättet att ta sig ur detta kaos är att erkänna språkets totala brist på objektivitet. Ord får helt enkelt representera en verklighet som inte låter sig förklaras i ord. Man kan till och med säga att orden får representera en bild vi har gjort oss av verkligheten genom socialisering. Men i denna världsbild finns det inga fasta värden. För ett barn kan en trettioåring framstå som gammal medans samma trettioåring framstår som ung för en sextioåring.

Vi människor vill gärna prisa oss själva för vårt sinne för logik och objektivitet när vi faktiskt är de minst logiska och objektiva varelserna på den här planeten. Ingen annan varelse har någonsin lyckats med att inte bara förstöra sin omgivning och orsaka kaos och massdöd i det globala ekologiska systemet utan dessutom skapa en meningslös tillvaro åt sig själv och sina likar där dagarna fylls med repetitiva sysslor vi kallar för arbete. Detta arbete är ett ord som inte låter sig definieras på annat sätt än att de flesta avskyr det och mycket få privilegierade älskar det - älskar blir i denna betydelse eskapism.

I motsatts till arbete står fritid som fylls med konsumtion, som också kan tydligast definieras som eskapism. Eller som Raoul Vaneigem utryckte det: "Arbeta för att överleva, överleva genom konsumtion, överleva för att konsumera, den helvetiska cirkeln är fullbordad." Vad beror detta behov av eskapism på som är så självklar för dom flesta av oss att den inte ens ifrågasätts? Kan det vara så att vi, på grund av det symboliska tänkandet, har skapat oss en virtuell verklighet utifrån symboler som vi aldrig kan vara

säkra på stämmer med andras bild av verkligheten? Därför är vi dömda att likt Narcissus bli besatta av vår egen spegelbild eftersom inget annat bevisligen existerar när alla intryck går via jaget och filtreras för att inte hota jagets världsbild till skillnad från människor/djur utan jaguppfattning som kommunicerar enbart via kroppsspråk, mimik, tonläge osv.

Den yttersta konsekvensen av denna narcissistiska kommunikation ser man på internet i chattrummen, på diskussionsforum och kontaktnät som myspace.com. Där kan man vara vem som helst och skriva vad som helst utan att behöva ta ansvar för det. Till en början kan det vara spännande och kännas tillfredställande att ge sitt ego fritt spelrum på det sättet men eftersom detta bara är på låtsas och det som människor egentligen söker efter, nämligen närhet och gemenskap vilket aldrig kan uppnås via internet lämnas man efter ett tag med en ännu större känsla av alienering och tomhet. Eftersom sann intimitet aldrig kan ersättas på ett effektivt sätt av substitut måste det till starkare och starkare utryck för att fylla det inre tomrummet.

Detta blir extra tydligt när man ser hur människor är beredda att utsätta sig själv och andra för livsfara. Normala, välutbildade människor tvekar inte att köra bil i hastigheter som vida överskrider deras reaktionsförmåga för att uppleva lite spänning och intensitet. Bilen med sitt avgränsande hölje ger också en känsla av falsk trygghet där en förtryckt, översocialiserad person kan ge utryck för känslor och reaktioner på intensiv stress som annars inte är accepterade. Det är också bevisat att empatin för medtrafikanterna minskar i och med att dom sitter i andra bilar och på det sättet avhumaniseras. Likheten med avhumaniseringen som sker på internet där människor sitter bakom datorer och där man kan utgå ifrån att en politisk diskussion kommer att utmynna i ett så kallat "flamewar" (ett ordkrig som brukar sluta i rena personangrepp) är i ögon fallande. Skillnaden är att på internet stannar våldet på det verbala planet men inte på vägarna. I USA har det som kallas för "Road Rage" vuxit sig till ett så stort problem att myndigheterna har slagit larm. I och med att städerna, trafiken, samhällstempot, och inte minst det sociala trycket växer även i sverige så ökar successivt även detta fenomen här.

Postmodernismen, som har kapitulerat inför detta faktum, förkastar därför tanken på att det finns fasta värden och absoluta sanningar. Därför existerar, enligt postmodernismen, ingen objektivitet. Istället är allt relationellt och kontextuellt. Detta är visserligen sant om man accepterar intellektet som den yttersta förståelsen av verkligheten och utropar likt René Descartes; "Cogito, ergo sum" ("Jag tänker, därför är jag.") men det innebär också att den logiska konsekvensen är förkastandet av all objektivitet. Eftersom status quo inte existerar blir nihilismen den logiska konsekvensen av postmodernism och kan beskrivas som den yttersta resignationen. Men inte bara inför frånvaron av objektivitet, nihilismen förkastar verkligheten i sig.

Att som Derrick Jensen i sin bok Endgame beskriva nihilism som en övertygelse om att den nuvarande sociala ordningen är så destruktiv att den måste raseras helt och hållet är egentligen en omdefiniering av ordets ursprungliga mening. Frågan är om inte utryck som militant civilisationskritik vara mer beskrivande. Men det är ju inte lika effektfullt och dramatisk (eller till och med provocerande) som att kalla sig för nihilist. Är det då fel att vara effektfull och dramatisk eller att omdefiniera ord? Självklart inte, det kan till och med vara mycket effektivt. Och eftersom språket i sig är en social konstruktion finns det inga givna regler eller fasta värden som avgör ett ords betydelse. Men det visar också på hur problematiskt språket är som kommunikationsmedel eftersom två personer kan diskutera till exempel nihilism och egentligen prata om två olika saker beroende på hur dom definierar ordet.

Finns det då ingenting som kan utmana intellektet och slå hål på argumentet att objektivitet inte existerar? Det ironiska i sammanhanget är att det blir just känslan som bevisar existensen av fasta värden och objektivitet.

Känslan har genom civilisationens historia ansetts vara det som står för subjektivitet och har fått stå i motsatsförhållande till intellektet som har fått stå för objektivitet. Eftersom känslan representerar (yin) det kvinnliga och intellektet (yang) det manliga i den västerländska civilisationen och som bygger på patriarkala maktstrukturer har känslan alltid haft en underordnad roll vilket har lett till att den västerländska civilisationen varit så oerhört brutal. Den österländska civilisationen har däremot inte varit lika genomgripande i sitt förtryck av yin eftersom daoismen har fått verka i motsatsförhållande till konfucianismen. Däremot bygger daoismen på att det kvinnliga (yin) har en underordnad roll på grund av dom egenskaper som det sägs representera (jorden, det mörka och kalla, fuktiga, passiva och kvinnliga) även om det sägs vara betydelsefullt att det står i harmoni till det som sägs representera (himlen, det ljusa och varma, torra, aktiva och manliga).

Det är mycket troligt att denna symbolism har sin förklaring i agrikulturens uppkomst. Istället för att ta emot det som jorden hade att erbjuda så tryckte man ner en plog i jorden och tvingade den att bära frukt och eftersom civilisationen redan från början har varit byggd på patriarkaliska maktstrukturer har det kvinnliga fått symbolisera den mörka, kalla, fuktiga, passiva jorden som har blivit påtvingad att bära frukt. I det förkristna skedet av agrikultur hyllades fortfarande det kvinnliga men i en objektifierad form. Asagudinan Freja, fruktbarhetens och kärlekens Gudinna var en promiskuös individ som enligt mytologin prostituerade sig med varenda en av dom dvärgarna som tillverkade hennes magiska halsband Brisingasmycket. Hon framställdes också som sexobjekt i skulpturer tillsammans med sin bror Frej som hon hade ett incestuöst förhållande med.

Men när Kvinnan inte längre kunde förtryckas med tillräcklig kraft bara genom objektifiering och genom att feminisera den ohämmade emotionaliteten/sexualiteten framträdde dom monoteistiska, patriarkala tankegångarna som bland annat religionerna judendomen, kristendomen och islam bygger på. Där fanns det inte längre plats för någon Gudinna utan Gud var en Han. Hans son var en Han och profeterna var Män. I den mytologin har kvinnorna bara två roller, den moderliga kuvade modern/hustrun och den lössläppta, fördömda horan. Båda rollerna hade bara betydelse i sin relation till Mannen. "En man är sin hustrus huvud, liksom Kristus är församlingens huvud - han som är Frälsare för sin kropp. Som församlingen underordnar sig Kristus, skall hustrun i allt underordna sig sin man" - Paulus brev till efesierna 5:23-24

Jesus, alla män-i-skors förebild, frigjorde sig helt och hållet från sexualitet och därmed beroendet av en kvinna och enligt Paulus var celibat det optimala. Äktenskap var för att dom som var svaga i köttet inte skulle synda och samlaget hade bara som syfte att föra släktet vidare. Jesus, Guds son föddes av Maria genom Jungfrufödelse och var därför inte besudlad av sexualitet och den hämningslöshet som den representerar. Inom vissa kulturer har man gått så långt som att skära av kvinnans klitoris för att hindra henne att

njuta av sex. Denna sedvänja tror ha uppstått i den gamla civilisationen Egypten för två tusen år sedan.

Det kan visserligen argumenteras emot att känslan skulle stå för objektivitet genom att visa på det relationella och kontextuella i våra känsloreaktioner. Men våra känslor i egenskap av organismens fysiska reaktioner går att förutsäga i förhållande till sin omgivning. Apor som placeras i extremt trånga utrymmen som små burar och utsätts för tortyr kommer för eller senare att utveckla stereotypa beteenden som att gunga fram och tillbaka eller andra repetitiva beteenden. Detta är ett utryck för ett tillstånd av extrem stress. Hos människor kallas det här sinnestillstånden för en djup psykos och är den naturliga konsekvensen av att en intelligent varelse med ett komplicerat känsloliv får sin hela sin varelse kränkt gång på gång. Till slut måste individen helt enkelt fly verkligheten för att orka överleva.

Är det kanske så att eskapism, både genom arbete och konsumtion, blir mer och mer total och intensiv, i det att den kräver hela individen och inte som tidigare - delar av individen - och för att människor ska orka överleva håller denna eskapism helt enkelt på att bli psykotisk till sin natur? Eller som Derrick Jensen utrycker det i sin bok Endgame: "Premiss Tio: Den här kulturen och dess medlemmar är i sin helhet vansinnig. Vår kultur drivs av en dödslängtan, en längtan att förinta livet."

Anledningen till att känsloreaktionen inte helt går att förutsäga är på grund av den myriad av faktorer som tillkommer och gör det omöjligt för en människa med sitt begränsade intellekt att kunna ta till sig. Men känslan kan förutsäga reaktioner som intellektet inte kan förutsäga. Detta kallas av Malcolm Gladwell för "thin slicing" vilket innebär vår förmåga till att ta blixtsnabba beslut baserade på begränsad information. Dom beslut som tas på denna grund visar sig vara lika bra, om inte till och med bättre, än noga genomtänkta beslut. Gladwell visar också på i sin bok Blink "the power of thinking without thinking" vår instinktiva förmåga att läsa av andra människors känslor genom att se på deras ansikten. Men välutbildade, västerländska personer är faktiskt dom som är sämst på att läsa av andra människors känslor och en människas förmåga till "thin slicing" korrumperas ofta av fördomar och åsikter. Och det är kanske här som kopplingen mellan det symboliska tänkandet och människors känsla av alienering blir tydligast. Även överstimulering av intryck och stress kan också sätta människors förmåga till "thin slicing" ur spel.

Människor som växer upp och lever i en storstadsmiljö interagerar med sin omgivning på ett annat sätt än vad en människa gör som är född och uppvuxen i en regnskog. Beviset på objektivitet blir som sagt inte känslan i sig utan förutsägbarheten i känsloreaktionen. Alla människor blir stressade (och överstimulerade) i en storstadsmiljö, skillnaden består i hur människor hanterar denna stress och vilka utryck den tar sig. Den kan till och med upplevas som något positivt i själva intensiteten för en person eftersom det temporärt dövar känslan av inre tomhet som den civiliserade människan upplever.

Uppväxtförhållanden, klasstillhörighet, etnisk bakgrund, osv. är alla faktorer som kommer att bestämma hur en person interagerar med sin omgivning. Detta är vad som konstituerar ett jag. Men denna analys är bristfällig och ofullständig eftersom den är, som tidigare påvisat, relationell och kontextuell till sin natur. För att kunna fastställa en äkta objektivitet måste man gå djupare in i individen, förbi fördomar och trossystem som styr jaget till dom känslorna som konstituerar en människas själ. Och det är här vi upptäcker att förnuftet inte sitter i människans intellekt utan i människans känslor.

Neurologen och författaren Antonio Damasio beskriver på ett briljant sätt i sin bok "Descartes Misstag" hur en person som på grund av att ha blivit av med en vital del av den främre pannloben i samband med en hjärnoperation har förlorat förmågan att känna eller utrycka starkare känslor (förutom sällsynta raseriutbrott i pressade situationer) men som har en intelligens över genomsnittet, sakta men säkert raserar han hela sitt liv på grund av en fullständig oförmåga att ta förnuftiga beslut. När han fick två tider att välja mellan för nästa besök med neurologen hamnade den hjärnskadade person i en ändlös diskussion med sig själv där han jämförde dom två olika tidernas för och nackdelar med varandra, som till exempel väderleksförhållanden, utan att kunna komma till en slutsats om vilken tid som skulle vara den bästa. Efter en halvtimmes dividerande ingrep tills slut Antonio Damasio och bestämde en tid åt mannen. Den hjärnskadade, som hade ägnat en halvtimme till att komma fram till vilken tid som skulle vara den bästa, accepterade utan att blinka neurologens förslag. I och med att han hade förlorat förmågan att känna hade han också förlorat sin förmåga till "thin slicing" på den mest basala nivån och därmed sin förmåga att ta rationella beslut.

Samma problematik kan återfinnas i min egen generation dvs. den ironiska generationen. Ironi, dubbelironi och till och med trippelironi kännetecknar den vardagliga konversationen för en stor del av vår generation, särskilt den "intellektuella" delen. Efter att ha växt upp med olika medier vars främsta syfte ända från början har varit att manipulera oss till att konsumera har ironi blivit en temporär tillflyktsort, men inte utan ett pris. "Den fatala tomheten av ironiserad konsumtion märks genom förlust av energi, koncentrationssvårigheter, känslor av apati, socialt tillbakadragande; exakt dom symptom som i den psykologiska litteraturen beskrivs som sorg." – John Zerzan

Försök har gjorts att befria sig från det ironiska förhållningssättet med utryck som postironi men verkligheten har helt enkelt blivit för vidrig för den som är någorlunda medveten för att man ska kunna delta i helhjärtat (eller ens halvhjärtat) i en kultur som domineras av overklighet och en aldrig sinande produktion av varor som inte ens längre fyller några verkliga behov. Vi kanske behöver ett känslomässigt avståndstagande från denna (o)verklighet för att helt enkelt orka med. Men i och med det känslomässiga avståndstagandet har också allt för många av oss blivit nästan hjälplösa i det vardagliga livet. Kanske har vi precis som den hjärnskadade personen i Descartes Misstag blivit så känslomässigt avtrubbade att vi har förlorat förmågan till "thin slicing".

Att se verkligheten som den är kan vara en oerhörd påfrestning och upplevas som väldigt smärtsamt men det är ändå livsnödvändigt, eftersom utan den är en förändring omöjlig. Men vi ska inte vara rädda för att sträva efter det omöjliga. Därför att "genom att sträva efter det omöjliga, har människan alltid lyckats uppnå det som är möjligt. De som inte har strävat efter mer än det som är möjligt har aldrig tagit ett enda steg framåt." – Michail Bakunin. ★